

Zvaigždė

SANVAITINIS LAIKRASČIUS.

Nr. 21

BROOKLYN, N. Y., 27 D. BERZELIO (JUNE) 1901M.

ENTERED AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., AS SECOND CLASS MATTER, MARCH 11 1901.

Metas I

Apsidairykime aplinkui.

Juogei geru ir naudingu yra daiktu kartais atsigręžti atgalios ir peržiūrėti kelią kurį perėjome nebus tad be naudos pažiūrėti į mūsų civilizaciją, ką ji paskutiniam laike nuveikė.

Mokslo istorijos raszytojas turės daug medegos, apraszymui civilizacijos darbų sziam paskutiniam laike. Kada seniau, idant atlikti kelių deszimtų mylių kelionę, reikėjo rengtis ne mažiau kaip ant sanvaitės, kada seniau, kelios mylios buvo didelių tolumu, sziadie, kada mūsų civilizacija apdovanojo gelezinkeliais, to ploto, tų kelionės nesmagumu, mes nepažinstame. Szian die toluo nėra, į kelias adynas galime atlikti kelių szimtų mylių kelią, szian die per telegrafą į tolimesią szalį galime nuusti savo mislį, szian die per telephoną galime sznekėtis su ypata, kurią szimtai mylių nuo mūsų skiria.

Kada seniaus daugelis daiktų buvo prieinamų, įgijamų, vien didžturcziams, szian die, pasidėkavojant visokiems iszdarbiam, ir vargdienis tais daiktais gali džiaugtis.

Žodziu, iszrodo juog žmonija, pasidėkavojant civilizacijai, stojo ant tokio laipsnio, kad visada laiminga budama, jokios bėdos nemato.

Už tiesą teip iszrodo, jei neapsidairysime aplinkui, bet žvilgtterėję į visas puses pamatysime daugelį tokių daiktų, kurių matyti suvis nesitikejome.

Civilizacija žmogų pakėlė bet sykiu ji ir žemyn nustumė. Peržiurėję viską pamatysime juog norint žmogus pakilo

iszradimuose, bet nupuolė doroje, o tas turi daug didesnę svarbą.

Civilizacija mums suteikė visokius rasztus, visokias knygas, norėdama mus maityti, vienok tas maistas, tankiai buvo teip pilnas nuody, kad mes tą maistą sunaudodami isz lengvo savę nuodijom ir pasijutom juog einam silpnyn.

Visoki rasztininkai, garsydami savę didžiausiais visuomenės geradėjais, pasiryžusiais vien jos labui tarnauti, žadėjo ateitėje žmonijai rojų ant szios *aszaru* pakalnės, per ką žmonės pradėjo neapkęsti vargingo gyvenymo, o trokshti visa savo pageidimų pajega kuo didžiausių turtų. Juogei darbas yra neatbutinai surisztas su mažesniu ar didesniu vargu, žmogus, apimtas tų „geradėjų“ svajonėms, ne kenczia jo, ir nori buti turtingu be darbo. Isz tos priezasties, socializmas, kuris seniau reiszkė meilę visame savo artimo, dabar pasiliko įnagiu tinginių, kurie be darbo, be vargo, nori buti lygus tiems kurie turtus turi. Norėti buti turtingu da nėra daiktu nedorum, bet dabartiniai mūsų socialistai nori idant turint pinigų užgana padaryti gyvuliszkiems žmogaus pageidimams. Nenorėdami dirbti o geisdami lėbauti, garsina tamsiems, lengvai tikintiems savo broliams, visokias melagystes, garsinasi „vargdienių geradėjais“, bile tik iszvilioi isz jų sunkiai uždirtbą pinigą.

Delei tos priezasties atsiranda ypotos, kurios, pametę doros kelią, imasi raszto ir prakalbu, garsina savę pasirenigusiai viską vargdieniams paaukautis, o tuo tarpu tą daro tiktai del biznio, ir nė cento bedoj bunancziam neaukuoja. Ki-

tas visus nevidonais savo tauticzių vadina, o pats, kada liga prispaustas, tikras tėvynės mylėtojas mirsztantis rasztininkas pagelbos praszo, netik pats jam milaszirdystės nerodo, bet da ir kitus nuo to atkalbina, vieszai savo laikrasztį szaukdamas: „kas mums isz iszdėvėtos skrybėlės, iszmeskit ją per tvorą“. Kitas vel, idant geriau galėtų žmonis apgauti, prideda šau „kunigas“ norint to vardo neturi tiesos vartoti. Neturėdami patys nė doros nė gėdos, stengiasi ir nuo kitų ją atimti, nes žino juog tik tōkiu būdu pasekejus turės. Garsina tad mokslą, kuris tacziaus žmones aptemdō. — Iszplezšia isz žmogaus szirdies Dievo meilę, o paskui pavertęs jį į gyvulį, valdo juo ir naudojasi kaip isz kokio gyvulio.

Tokius tai dalykus pamatysime jei gerai apie savę apsidairysime. Suteikė mums laikas daug gerų daiktų, bet ir blogų mums nesigailėjo, todėl pasinaudodami isz gerų, atmeskime blogus. Atmykime juog kaipo sveikas vaisius yra geru maistu teip lygiai supuvęs yra nuodais.

Nevalgykim supuvusio vaisiaus idant neužsinuoditum.

PASARGAI

„ZVAIGZDES“ spaustuvė yra atidaryta sziomis valandomis.

SZIOKIOM DIENOM:

Nuo 8-os ryte iki 9-ai vakare.

NEDELIOJ:

Nuo 10 iki 11 ryte ir nuo 2 iki 5 po piet.

„SZVENTOSIOS“ ROSIJOS MISIONIERIAI.

(PAGAL LANSKAJĄ).

(Taša).

— Akl – nusidejavo ponia, kad atkako į tuos namus, kur netikt jos aplankais nieks nesigerejo, bet ir ja pačia, pagaliaus kaltino ir vyrą, kad teip Vilkyneje atsitiko.

Ponei buvo labai neramu, bet Orlai rodos to nematė.

— Kad jis plėšikas, tamistai pasakys pirmasis žydelis, isz kurių už menką raštelį lupa po 25 rublius.

— Girdėjau pagaliaus – prabilo pati Orlienė – kad žmonės jam skundės, kad vaitas ir valdytojas turi nemažai šunybių ir skriaudžia.

Ponia supykus pradėjo atsisveikinti.

— Tai negerai – sakė ištiesdama ranką, ant kurios buvo užtempta trumpa pirštinė. – Jei tai tiesa, Gvaizdikui bus blogai..... reiks atstoti. Tamstos žinote koks mano vyras.

Ant galo nutilo pania ir keldama uodegą kasžin ką kalbėjo.

— Žinoma kad teip, žinoma – atsakė šypsodamiesi Orlai, ir ponia išsinešdino, išgirdus negeras žinias.

Ponia nebenorėjo toliaus važiuoti ir liepė vežėjui paskuti namo. Parvažiuo labiau išblyškus, kaip buvo. Vyras, kuris ją prie durių pasitiko, persigandęs paklausė:

— Kas tau, širdyt', kas tau? kodėl teip nusiminus?

Bet ponia nieko neatsakė. Vežėjas, nukinkęs arklius, nuėjo į karčiamą pragerti dešimtinę, kurią išmetė ponia maršalkienė.

— O pas Orlovus ar buvai? – paklausė nedrąsiai vyras kada jau ponia sedėjo nusirėdžius.

— Buvau, buvau..... visi sveiki..... ir tavę sveikina. Bet nelaimė, klausyk ką girdėjau. Sako, kad Vilkyneje kasžin kas atsitiko.....

— Mat..... Kas? Ką tau sakė?

— Kas, ištiesių nežinau – sakė, kad ten negerai..... Orloviene sakė, kad Gvaizdikas biaurus ir visiems žinomas plėšikas..... Visur įkiš liežiuvį.....

— Ką tu jai pasakei?

— Žinoma sakiau, kad tas netiesia – paskalba.....

kad tu jį turi už gerą žmogų.....

— Tai visai bereikalo – pasakė rustus vyras – visur niekus plepi.....

— O jei jį kadanors sugaus?

— Tu vis teip, kiek kartų jau sakiau.....

— Ak, mieliausias, ar aš žinau ką sakyti – atsakė ant galo nuliudus pati. – Stebėtinas daiotas, kaip greitai jie žino.

— Jau jie žino!

— Tai ar ištiesių kas atsitiko? – paklausė žingeidi žmona.

— Atsitiko..... Tie galvijai vel nuvažiuo skūstis gubernatoriui..... Nes iškur Orlovai apie tai žino?

Ir sujudintas tuo atsitikimu nusiuntė sargą pas sprauninką.

XII.

Iš Vilkyneš ištiesių vaikščiojo nelabai geros žinios. In policiją atėjo popieros su parašu: „labai svarbus“. Tokį-pat raštą gavo Lupinskis, perdetinis komisorių sus'rinkimo. Buvo įrašyta, juog nekurie žmonės, agščiaus minėto valščiaus pasi-drašinę nukabino vaitui nuo kaklo zenklą, uždare valščiaus namus ir neklauso jokių perkalbėjimų. Teip ištiesių buvo, bet norint suyrasti delko žmonės teip pasielgė, paprašysiu

skaitytojį pagrįžti į Sosnowką.

Neilgai trukus, kada antrą kartą „daugumu balsų“ Kulaką išrinko į vaitus, valščiuje kilo nemažas sujudimas. In vietą Lupinskio, kurs buvo maršalku, pasiliko aprinktas Gvaizdikas. Gvaizdikas atvažiuo į sauleleidžio kraštą, stipriai pasiketinęs pralobti. Lupo iš visų be skyriaus: ponų, žydų ir prastų žmonių – žinoma iš prasčiokelių gauti buvo lengviausia. Negudrus ir stačiokas, kurs neturejo jokio mokslo ir tik mokoje pasirašyti, mokoje rasti sau linksmsus žmones, ir teip pagaliaus pasielgdavo, kad ir šunybės jam rodės ne teip didžios, kaip ištiesių buvo. Gvaizdikas gudriai darė ką ketino. Apdriskęs barzdyla, kuriam pagaliaus rašyti sunku buvo išmukti, pasiketino sudėti pinigus ir teip mokoje Vilkyneje gudravoti, kad žmogų imdavo į nagą, kad neilgai trukus žmonės nustojo skūstis. Žinoma užvis daugiaus skundės ant Kulako, bet užtatai, kad vaitas ir komisorius ejo išvien ir abu norėjo pasilikti turtingais, todėlgi be jokio sodo tam, kuris skundės, inplildavo dvidešimtis rykščių, o jei užsyrustindavo, tai ir šešesdešimtis. Žmonės greitai suprato, kad skūstis negalima.

— Jeigu negalima skūstis – kalbėjo atminę kasžinkur dingusio Gabriuko pamokininus – tai gal ką nors kitą galima padaryti.....

Tada tarsi tyčia valščiuje apsigyveno sunus kasžin kokio ponelio ir Lukas Skudelnikov', mokintojas niekam nežinomas mokslainės. Iš pradžių labai sutiko su Gvaizdiku, nes tiek vieno, tiek kito buvo tie patys užnamymai ir pasiketininimai. Abu sykiu medžiodavo, gerdavo ir linksmindavosi. Sekėsi jiems be galo, bet neilgai mylėjosi.

Vieną rytą gerai išsibarė. Mokintojas, vaito nuskraustas, nubego komisoriui pasiskūsti. Gvaizdikas, kuriam galvoj dar tebeužė nuo vakarykštės, neužtarė nuskrausto ir ketino ant žemės patiesęs pamokoti. Žinoma tada visai užmiršęs senovės gražų sutikimą, Skudelnikov'as pasiketino atkeršinti Kulakui ir Gvaizdikui.

— Ko jūs, vyrai, laukiate? – paklausė sušaukęs pavakareje pas savę pažinamus mūs brolius Bičkus, Tiliputą, Čerkų, Apynį, Pakalniškį ir linksmą artimojo sodžiaus berniuką Bazilių Juodvarnij. – Ko jūs laukiate? Ar nežinote, kad atėjo raštas apie Kulaką.

— Koks raštas? – paklausė Čerkus.

— Tikras ir dar paženklintas. Ar negirdėjote? – paklausė labai stebėdamas Skudelnikov'as.

— Kas mums pasakys? Kad koks mokestis, tai tuojaus mums pasakytu – atsiliepė galva linguodamas Pakalniškis senelis.

— Sakyk greičiau, aiškiai, ko belauki? – sakė nekantrus Apynys.

— Broliai, broliai gaila man jus!..... Kad teip galima butu išsigerti..... kasžin kodėl šlykštu.....

— Sakyk ką pradejei! Ryto išsigersime..... bus daugiaus laiko.....

— Ryto, ryto, gerai..... dabar pasakysiu tiesą. „Jei Kulak išbus tris trimečius vaitu – parašyta – tai pasilikis bajoru, gaus orderį“, o tada jau..... tiek – sakė Skudelnikov'as – negalėsite nė numesti nė permaldauti. Nebereiks rinkti vaitas, bus ant amžių.

— Kodėl? Kaip? – paklausė vyrai vienu balsu.

— Teip: kaip pabus devynerius metus vaitu, tai pagal tiesas pasilikis lig baigtuvių, t.y. lig smerčio; jūs vargsite, o jis vargins.

— Bet kodėl taip, Lukošiau?

— Kodėl? Todėl, kad atėjo raštas.

Vyrai tai išgirdę pakasė pakaušį ir rankas nuleido. Žinoma buvo tai netiesa. Skudelnikov'as, kuris beveik visada budavo girtas, plepėjo kas ant seilės uždryko. Ir vyrai tam įtikėjo. Žinojoje, kad Lukošius mokintas žmogus, gali skaityti bile-kokias knygas, nešioja gražiais švarkais, gražiai gieda, ruko ir į svečius pas komisorių nučina..... Deltogi visi jam ir įtikėjo, o gudrus Skudelnikov'as mokojo juos perkalbinėti.

— Kur tu tą raštą skaitei? — paklausė vienas iš žmonių.

— Kur skaičiau! Žinoma rėdyboje. Gvaizdikas man rodė.

— Gal tai tik „vylius“? — nedrąsiai paklausė Čerkus.

— Eik tu! o dar viršininkas ir gudrus žmogus. Kada girdejai, kad tokius raštus „teippat“ rašytų.

Ir atsikėlė sakydamas, kad su tokiais žmonėmis neverta kalbėti. Pasisekė gudrybė — žmonės krito prie Skudelnikovo, savo nelaimėse užtarytojo.

— Palauk, Lukošiau! Kodėl tu taip? — jug..... — pradėjo klausinėti vyrai.

— Turi būti tai tiesa, broliai; Lukošius nemeluos — pasakė Apylys. — Ir žydas man sakė, kad Kulak pasisudino sau naujus švarkus, kur-kas ilgesnius už senuosius.

— Naujus švarkus? tai nebereikalo..... Patys matote, kad ruošiasi — pasakė Skudelnikovas, pradžiuog, kad vyrai taip kalba.

— Kaip tau rodos, Lukošiau, ką reikia daryti?

— Negali už jus galvą laužyti? Kaip sau norite..... Gabriukas už jus stoji, užtat nemaž priklajo.....

— Vyrai, aš girdečiau — prabilo Čerkus — kad jis nenustojų rupintis. Jarema man sakė, kad jis be trukio lando ir lando..... Petrapilyje, sakė, padavė prašimą pas jenerolą.

— O ką tas jenerolas? — paklausė žingeidūs vyrai, atminę, kad jie maž daug įkliudę Gabriuką.

— Gerai, išklausė. Išklausė ir sako: „Matau, kad už tiesą vargai, bet padėti tau negaliu, nes nėra tokio įstatymo, kuris galėtų atvaduoti tai, kas buvo“. „Kaip tai jusų mylista? — klausė Gabriukas. Bet jenerolas tik pamojo ranka ir nuėjo. Buvo raštas rėdyboj už neteislingą nusprendimą..... Bet Kurečka atrašė, kad teisingas nusprendimas, o tas žmogus pasiliko tarsi nevisprotis užtatai, kad labai gėrė.

— Tas, vyrai, melas! — atsiliepė Apylys.

— Matote tada, kaip ramu jus paregėti — pasakė Skudelnikov'as. Ar jus supratote kas jums naudinga? Kur jusų protas?

— Musų protas nemažas — atsiliepė senis Pakalniškis — bet protu čia nieka nepadarysi. Štai mus tu sušaukiai, mums perkalbinėji, o ką mes žinome kas tamista per vienas esi — ar prietelius, ar priešas? — kalbėjo rusčiai greitai eidamas prie Skudelnikov'o. — Jei nepriešas, tai kodėl mus nepamokini? Mes tamsų žmonės, kiekvienas mus gali ir apgauti ir nukriausti.....

Sėnelio žodžiuose skambėjo taip skurdus balsas, kad net Skedelnikov'o sąžinė maž daug sujudo, bet jis greitai paveikė tą balsą.

— Ką jums daugiau besakyti? Pasakiau, kad jeigu vaitas patarnaus dar trejus metus, pasiliks bajoru ir tada iš jo nagų jau niekada neišsuksite.

Vyrai žvilgterėjo į kits kitą ir tarsi klausė, ką daryti.

— Jei išmanote, tai susiprasite ką dabar reikia daryti... Eikite pas gubernatorių — pasiskundimą galima parašyti — drąsiai kalbėjo Skudelnikov'as. Ir priminę vakar žadėtą..... nusižiovavo kaip vyras, rodos atlikęs sunkią priderystę. Vyrai išėjo. Eidami keliu pasirodavo ir ryto pasiketino, aplenkę

komisorių, parašyti prašymą ir paduoti tiesiog gubernatoriui į rankas. Tai padaryti buvo labai sunku ir pavojinga, užtatai kad nė vieno niekur neišleisdavo, o jei kas kur nors ištrukdavo tai teippat gaudavo, kaip ir tie, kurie išbegdavo nuo kariumenės; bet vyrai prisiziedo sau, kad kartą tik reiks mirti ir metė (burta) kam reiks eiti? Pripuolė jaunamjam Bičkui ir Čerkui. Už brolių pasiketino eiti senesnis jo brolis Steponas, o už Čerkų, kuris gerai žinojo įstatymų tiesas ir daug važinėjo, geresnio negalima aprinkti. Paskirtieji iškelevo: Kelionė buvo didelė — keliosdešimtys viorstų; laikas brangus — pati darbimėtė, bet kasžin kada žadėjo virsti geresni laikai ir gyvenimas, deltogi įsidedė maž daug į kąšę duonos ir užsi-kišę už ančio raštą iškelevo.

Aštuntoje dienoje išsiųstieje pasimatė su jo mylista. Senas, bet rimtas jenerolas Mykolas Dmitr Stolanov'as juokdamasis iš jų stačiukiškos ir vargios kalbos, teikė juos išklausti. Žmonės apsakė viską, Mislijo, kad apskaityti tikrai kas pas juos dedasi — tai jų pasintimas ir svarbiausias veikalas prašyti globos. Savo žodžiams patvirtinti padavė prašymą. Prašmutno prašymo, kurį Skudelnikov'as sudėjo iš grynos žmonių kalbos, pradžia buvo tokia: „Mes gyvendami tarp miškų“. Iš cilios buvo ten patalpinti šie skundai: „Vilkynės žmonės dykai taisydavo per desimtį viorstų kelius ir tik dabar išgirdo, kad gali gauti keletą tukstančių rublių, jei apsiims tuos pačius kelius taisyti ir per ateinančius trejus metus. Mokesčius, kuriuos žmonės mokojo be nusprendimo ant susirinkimų, nickas neįrašė į mokesčių knygeles, kuriųjims nedavė, norint seniai jau už jas užmokoje po pusrublį. Pagalvės reikėjo mokėti ir už tuos, už kuriuos nereik mokėti t. a. už dviejų metų vaikus. Aną metų žmonės vaitui liepiant, užmokoje kiekvienas po penkis rublius palyginti plevai, kurią išaikvojo kasžin koks pono valdytojas. Už laisvę parduoti vaitas ima pinigus ir dievai žino kur juos deda, o tuo tarpu žydai parduoda degtinę buk tai del to, kad taip nutarė susirinkimai, nors tuos nutarimus ne susirinkimai padarė, bet vaitas ir raštininkas, nuspausdami nemokančių rašyti viršininkų ženklus, kurie prieštai del to buvo pas juos laikomi. Taip daros visi nutarimai ir aprokavimai, tarsi žmonėms žinant, o tuo tarpu nė žmonės nė jų viršininkai nieko apie tai nežino, t. a. nuspresta buvo ir apie Ščiolkuną. Norints žmonėms kiek valdžios paskirta žemse, bet ta žemė taip toli nuo sodžiaus ir taip sumišus su pono, kad žmonės stovi tarsi garde ir užkiekvią rastą galviją ant pono javų, turi mokėti kuo brangiausiai, nes tiek valdytojas reikalauja. To negana: tarpe žmonių pievų ir sodžiaus yra užliktas nedirbamos žemės šmotas, kurio, kada žemę davė, vertės nenusprendė, o kuri tai pasiliko pono locnasčia, norint žmonės gali per jį perginti galvijus. Kaip niekam nevertas plotas, niekam nerupejo iki valdytojas Caplik nesusiprato, kad ir čia galima pasinaudoti. Paėmęs pono žemę, paėmė kartu ir tą plotą ir už perginimą į pievas, pradėjo rinkti iš kiekvieno mokesčių; kurie nenorėdavo to muto mokėti, vaitas tad iš tų atlupdavo dubeltavai. Bet ypatingai varginga buvo sukalba žmonių su Capliku laikyti dvejtą prie valsčiaus arklį. Iš atžvilgio į tą sukalbą kiekvienam ukininkui reikėjo mokėti po keletą muštinių Caplikui, kurio arkliais tik veždavo to viorstų, o jei reikėdavo pavaziuoti toliaus, žmonės vežė savais arkliais. Išėmus tas ir brangų mokesčių, ta priderystė buvo dukart sunkesnė, nė kaip išties rodos, nes žmonės tiek turėjo išmokėti ne pinigais, bet darbu atidirti t. a. žmonės turėjo lupsti kiamus smalai varyti. Nedoras vaitas plakė mokesčiais ir rykštėms. Taip antai, kad Tamošius Pikutis drįso pasakyti, kad nenori žydui vergauti, užtatai kad karalius vergiją panaikino, vaitas pirmą įpylė 30 rykštčių, dvidešimtį kartų pervarė su lazda ir ant galų—galo pašaukęs pas savę daužė kiek norėjo teisingamas, kad neturi laiko kada skaityti“.

(Toliaus bus.)

Ar užstos kada tarp mus vienybe ir sutikimas.

II.

Vienu iš ypatingiausių apsiraiszkimų mūsų budo yra *neprisipažinimas prie savo kalčių ir klaidų*. Kad ir kas aiskiausiai matytų savo paklydimą, kad ir iki ausų įklimptu baloje savo svajonių, vienok prie to neprisipažinšta ir neduoda nė vienam persitikrinti, laikydamasis, kaip sako savo įdeju, savo principų. Kiekvieną, prieszingai kalbantį arba rasantį, palaiko už savo nevidoną arba tiesiog sakant - už kvailą. Jeigu jo prieszas yra jaunas, sako, kad da nedaugaęs, neimanąs, nemokintas; o jeigu senas — tai jau persisenėjęs, su kudikizskom nuomonėmis (senas kaip mažas); jeigu nemokintas — tai prasciokas, mužikas; jeigu mokintas — tai... latras. Išz to paeina, kad matydami tarp mus ką-nors blogo, priežasczių jo niekadoms neįjesz-kome patys savyje arba nor aplinkui savęs, bet tą tuojaus priskaitome darbu mūsų prieszų. Nesutikimą ir tarpasvizzką kovą, matyt, laikom už vieną iš didžiausių nelaimių, jeigu ir mūsų maldose teip garsiai szaukiam: „Nuo pavietrės, bado, ugnies ir v a i n o s išzgelbėk mus Vieszpatie!“ Tos kovos nė vienas nekenczia ir kožnas nori jos išszisaugoti, kaip maro, bado arba ugnies. O ir žodžių nesigailim, raginanczių prie vienybės ir sutikimo. Ar rasime nors vieną numarį kokio laikraszczio, ar iszgirsimė kada kokį pamokslą, kokią prakalbą, pranesimą, kuriuose stokuotų žodžių: *vyrų, rizskimės į vienybę?*... Jau tas skamba nuo seniai po visus krasztsus, jau ir ausis skauda tų raginimų beklauzant. Bet ar tie žodžiai yra teisingi, ar jie teip ir szirdyse garsintojų iszrodo, kaip skamba? Man rodos, norint tikrą jį ženklinimą iszreikszi, reiktu aiskziau, duokim ant to, sziteip juos szustatyti: Vyrų, jūs per savo kaltes nesutikime gyvenate, tas yra blogu ir man gali nelaimę atneszti; pasitaisykite ir rizskitės į vienybę, tada ir asz isz to naudą turėsiu. O manęs nekliudykit: czionai nieko blogo nerasite; asz tai vaikszcziuojanti tobulystė, kuri tik delto užginė ant svieto, idant jūs musztravotu“. Toki ragintojai jieszko mažiausio krislelio akyse savo brolių ir mokina juos, kaip tą galima iszinti, o patys nenori matyti akyje savo didelio rasto ir svusiai nesirupina apie jo iszmetimą. (Luc. 6. 35-42.)

Žodžiai jų nekarta labai meiliai kvieczia prie vienybės; bet jų apsiejimai atstumia kiekvieną nuo jų: nes arba szirdis jų pagrindzus godume aukso, kaip ant kelių spynų užrakyta, yra neprieinama nė del vieno, — arba pilni puikybės, teip kaip aziai pasizsziausę ir pasiputę, kad prie jų isztolo negali be

szakės prieiti.

Kad tokiu budu nieko neveda į vienybę ir sutikimą, bet tiktai skirsto ir neapykantą seja, — tą supranta jie gerai; bet prie to prisipažinti nenori, ir už visius savo darbų dar kitus kaltina. Bet priversti teip yra daryti. Didžiumas isz jų neturi mažiausios tiesos prie tos vadovystės, kurią jie patys prisiszino. Neatsizenklina nė savo dideliu mokslu, nė dora, nepraktikavoja patys per savę garsinamų principų, budami veidmainiais (Ibid.); nedavę jim tie. os mokiniu kitų nė paszaukimas jų stono nė jokia augsztesnė valdzia. Tai turi kuom nors akyse kitų iszszisuzdzinti, apsi— garsinti neklaidingais savo asabiszkose nuomonėse ir savo mokslui pridutu kokią nors svarbą, autoritetą, ir tokiu budu atkreipt ant savęs atyda. Kitaip... zinoma, butu „kaput“ — subankrutytu.

Tokiu budu visas tas didelis triukzszmas, pakeltas vardan *vienybės*, visas tas marszas su iszkelta veliava, ant kurios auksinem litoram blizga žodis: *vienybė*, — yra tik vienas didelis humbugas, yra asabiszkas *biznis*. Atkreipkite kita pusę tos veliavos, o rasite parasa: „*duok man pinigų!*“ O kūr tik randasi žodis „pinigai“, tenai nė kalbos negali buti apie vienybę ir sutikimą. Tą visi zino gana gerai. Prieszingai — tenai turi buti ardimas ir visoki vaidai.

Teip dedasi visur ant svieto — teip ir tarp mūsų. Užtadgi, kaip pirmutinę ir pavojingiausią priežastį mūsų vaidų ir nesutikimų, atrandame pasielgime paczių garsintojų ir ragintojų prie vienybės. Toksai darbas yra pavojingesniu, kad pildosi po uždangalu gerų veljimų broliam savo. Užtatai tuom atsargesniais turime buti, idant mūsų neprigautų ir del savo asabiszkų mierių mūsų graszio neisznaudotu. Jie zino savo klaidas, bet prie jų neprisipažinšta; jie supranta bledį, kurią daro broliam savo, bet ant to neatboga. Jiem ne tik nerupi vienybė ir sutikimas tarp mūsų, bet prieszingai — jie visom pajegom stengiasi užlaikyti tarp mūsų vaidus ir nesutikimus: nes jei gu tų bebutu, tada patys neturėtu ką veikti, butu nereikalingais, ir... turėtu imtis prie teisingo darbo del kasnio duonos.

Kvailista užtaigi butu laukti laimės ir gero isz tokio szaltinio, isz kurio teka nuodai mūsų doriszko gyvenimo. Kvailysta tikėtis ramybės nuo tų, kurie patys jos neturi ir ją ardo. Kaip Raszte Szv. paraszta apie neteisius pranaszus ir mokytojus: „Dixerunt: pax, pax; et nan erat pax“. (Pakajus, pakajus; o nebuvo pakajaus.) (Jerem. 6, 14 ir 8, 11).

O vienok randasi nemaži tokių apjakelių, kurie kad ir žino, kad tik viens yra szaltinis czisto vandens ramybės, jieszko jos bolose, į kurias subęga visos pamazgos. Tas tai jau jų paczių kaltė, kaip toliaus pamatysime.

III.

Man rodos visi girdejote arba skaitėte apie du pagarsėjusius amerikaniszkus kareivius laike paskutinės karės Amerikos su Iszpanija — apie Roosevelta ir Hobsoną. Perkytrę tie du žmonės labai gerai žinojo, kad szitam kraszte, teip vadinamas „humbugas“, geriausia užsimoka. Delto norėdami visų atyda ant savęs atkreipti, tegul susimislija atszenklinti kuos nors nepaprastu, excentricznu. Vienas surinko sau pulką drasių valkatu, apredė juos navatniau, nė kaip kitų kareiviai neszoja, iszmokino juos gerai joti, garsiai rekti, visaip mankytis ant arklų ir zinoma gerai szaudyti. Pavadinu juos „Rough Riders“ (*rough* — zenklina — nelygus, szurksztsus, nemanadagus; bet czionai ženklina — smarkus, drasus raitelis). Taigi su tais visokių komedijų pridirbo ant Kubos, kurios labai patiko amerikanams ir iszszisuzdzino jį akyse visų, kaipo kokį didvyrį... Ir ką pasakysit? Szia dien yra vice-prezidentu.

Hobsonas-gi budamas kapitonu ant vieno kariszko seno laivo (užmirszau, turbut vardu „Marrimac“), o negaledamas kuos geresniu atszenklinti, sztai ką padarė — nuskindino tą laivą. Dėdė „Samas“, matydamas tai, labai susiraukė, nes jam blėdį padarė. Vienok apszukrus kapitonas tuojaus pagarsino, kad tą jis labai iszszmintingai ir geriausiam mierije padarė, užzverdamas paskendusiu laivu kelią admirolui iszspaniszkos flotos Cerverai, kuris su savo laivais užtakoj buvo įplaukęs. Lengvatikiai tam įtikėjo ir nežiurint ant to, kad iszspaniszki laivai lengvai pro paskendusį amerikaniszką laivą isz užtakos iszplaukė, pripažino tą jo darbą už genialiszką, o patį Hubsoną garbavojo, kaip iszgeibėtoją tėvynės! Pakilo didelis entuzija zmas: vyrų gaudė jį visur, idant juo ran! ką suspausti, o per bobas niekur negalė; jo pasirodyti, — nes teip iszbuzcziavo, kad jo lupos, veidai, nosis ir ausys sutino. Bet ant to sentimentaliszko užmokeszcio viskas ir pasibaigė; augszto urėdo nė skambuczių kieszniuje tur but negavo, o kurių labai troszko už teip didelį savo nuopelną. Tiek to; bet atszenklino, pagarsėjo ir turi daug savo garbintojų.

Tas patys atsitinka ir tarp mūsų lietuvių Amerikoje. Teisybė, karės nevedame nė su Iszpanija, nė su kita kokia karalyste, bet vedame dar arszesnę naminę tarp savęs karę, kuri gal daug bledingesnė yra mūsų tautai, nė kaip su svetimosios vieszpatystėmis, Revolveriai, peiliai, lazdos ir kumszcziuos tankiai patraukia bausmę dėdes Samo ant paczių kariautojų, ir tai labai skaudžią. Delto nedaug drąsuolių tuos ginklus vartoja. Bet iszsznauduoja liuosybę kalbos ir spaudos, — kariaudami isz visų pajiegu savo lieziuviais.

Isztrukę isz po moskoliaus jungo ir prispaudimo, kur nę iszsižioti negalima buvo, o atsiradę szitam liuosybės sklype, kaipo apkvaite, patys nežino kuo jie yra ir ką daro. Nepasiganędina tuom, kad czionai kiekvienas atvirai gali savo nuomones ir mierius iszreikszti, dręšiai pasikalbėti apie savo reikalus, apeinanczius musų visuomenę, priderancziom disputom ir polemika iszrodyti nekartą užslęptą arba perkreiptą teisybę, ir žodziu, tuo galingu įnagiū dirbti del meiles ir sutikimo savo brolių; bet prieszingai — isznaudoja tą geradęjingą liuosybę ant bledies ir tarp saviszkių puivyniū, ardydami paczius doriszko ir draugiszko gyvenimo pamatus. Kaip verszis ir kiauilę ilgai tvarte laikyti, kada įsgauna į daržą, isztrempia viską, bulves iszksnia ir rupestingai užaugintas kvietkeles isznaiķina — teip ir kvalys žmogus pasielgia, apteiktas liuosybe.

Republikoniszkas randas szitos žemės, kuris teip labai skiriasi nuo monarkiszko, prie kurio buvom pripratę tėvnyje, ir visai kitokis surędymas draugijos, visai sumaiszė musų sveikas ant dalykių pažiuras. Tenai viskas paeina isz augszto — nuo valdzios; kada tuo tarpu czionai viskas rēdoma yra pagal norus paczių žmonių — visuomenės. Užtai, kad tenai pripratę buvome kiekvieną valdzią guodoti ir jos klausyti, — szcion, matydam, kad patys žmonės rēnka sau virszininkus, apmoka kunigus, įdeda visokias pagal savo reikalus tiesas, užsidedgam dideliū karszcziu ir mes norim patys savimi rundyti, del savę ir del kitų naujus įstatus tverti.

Teip vienok įsibęgęjom, kad iszszo kom isz vęziū tiesaus kelio, arba kitaip sakant — perszokom rubezių doros ir žmoniszkos liuosybės. Pasirodė, kad tos liuosybės nemokame ant savo naudos aphersti, kad neesame daaugę prie to, idant patys savę galėtume valdyti. Kadan-gi lietuviai isz prigimimo yra filozofais — nori apie viską, kas tik aplink juos dedasi, žinoti, sąprotauti ir suprasti, — delto tai jiems teip patiko brukamas per kelis bedievius vokiszkas „racjonalizmas“ — mokslas, kuris atmeta visokią valdzią, paeinanczią nuo Dievo, griauina tķėjimą, o tiktai žmogaus iszmintį ir jo protą stato kaipo vienatinę regulą gyvenimo. Insidrasinę užtaigi sąprotavimu ir kritikavojimu dailkių jiem prieinamų, puolesi ant dalykių, nedasiekiamų, ant nepajudinamų tiesių ir įstatų, niekadous neatmainomų, amžinių, kuriuos, pagal savo supratimą ir svajones, perdirbti užsimanę.

Pirmiaus jų akyse Bažnyczios mokslas buvo szventu, niekame nepermainomu; profesorius akyse mokintinio turėjo savo svarbą; gyditojas akyse ligonio, sudžia akyse įeszjancziszko teisybės ir t. t. Vienu žodziu — buvo visur pripa-

žintas atsakantis *autoritetas* arba svarba žodzių ypotos, specijalizškai pasiszventusios mokslui arba kokiai nors jo szakai. Dabar tie patys be jokios gędos kiszasi į tokius dalykus, apie kuriuos mažiausio neturi supratimo, kritikuoja viską, kaipo didžiausai galvocziai; patys akli budami, kitiems kelią rodo. Kad sveikas, prastas, teip vadinamas „muzikiszkas protas“, nekartą geriaus prisilaiko teisybės, nę kaip daugumas nedakeptų mokslinczių, to nieks neužgina. Bet tiktai savo rubeziuose. O tuos jeigu peržengia, nedyvai, kad, vaikszziodamas po nežinomą sau girią, paklysta ir iszsviliojia po tokias balas, kad savę ant galo gędisi. In kokius nonsensus sziađien tas davdė daugumą mūsų *sanprotaujanczių, apsvrstanczių ir įeszjancziszkių teisybės*, jau patys aizskiai pamatę ir pagaliaus dasiprato, kad be jokio autoriteto, be jokios vadovystės, sau rodos duoti negali. Delto atmetę tikrą autoritetą, sekti pradėjo paskui apgaudingą, pametę motinos ranką, tvėręsi už sznus uodegos, idant tas isztrauktu juos isz tos balos. Ir teip sziađien tas lietuviszkas filozofas, kuris iszjuokė mokslų Bažnyczios ir visokiū-budu szandijo jo mokinrojus, kaipo netekęs savo prigimto proto, akilai klauso ir eina paskui pirmutinį succzių ir melagi tik delto, kad įsai ką nors navatnesnio garsina; ir garbina jį, kaipo dievaitį nors užtai, kad tas paskandino laivą iszganymo savo, t. y. tikėjimą szv. ir visiszškai paniekino autoritetą paties Dievo.

Kam-gi Broliai kaltinat D-rą Szliupą, jogiai įsai platina nesutikimus ir bedievystę — kada patys kalti esate, rei kaludami nuo jo to, ko jis neturi? Juk jeigu nueisite pas buczerį (mėsininką) ir papraszysite knigos, tai jis jums duos kumpį, jeigu skrybeles, tai gausite kiauilės galvą, jeigu mežginiū, tai apturęsite avies pilvą, o į vietą laikrodėlio, duos jums kuilio inkstą. Taigi ir nuo to žmogelio nereikalaukit mokslo apie Dievą, apie dorą ir ateinanti gyvenimą, apie suteikimą jums laimės, nes jis yra tik gydytoju ligonių. Praszyk pas jį pigulkių nuo pilvo skaudėjimo, dulkių ant iszdžiovinimo smegenų, alieķaus ant supuvimo szirdies ir kitokių *medecinų*, tai gausite: nes jis tame specijalistas, jis tame turi autoritetą. O sziaip su savo dvasiszkais reikalais kreipkitės prie katalikiszkos Bažnyczios: nes jos mokslas yra tikras, dieviszkas ir amžinas, vedantis į vienybę, broliszką meilę ir amžiną laimę. *Kn. Dr. Juodyszius.*

Temikit Lietuviai

„Žvaigždės“ Spaustuvėje galima gauti naujai atspaudintų maldaknygių „*Maldų Vainikelis*“. Prastesniuose ir geresniuose apdaruose, pradadant nuo 25 centų.

Kas sviete girdet.

Baisi kova su karaliais bet baisesnė su ganta. Nelaime Italijoje. Negeriau ir Rossijoje. Caras bijosi ir visus gyventojus baugina. Jam yra panaszus elgonai. Kaip bus? Ar bus laimingesnė už žydų Hilsnerių? Panaszial pasielgtu Angliai bet negali. Bothos prieslega. Lai gyvuojas narsus Tėvynės myltojas.

Kovoja galingi karaliai su didesnėmis ir mažesnėmis vieszpatystėmis, užkariauja prieszą arba patys jam turi pasiduoti, baisi buna kova, bet ji negali lygintis su kovos baisybe jei ją žmogui ganta iszduoda. Tada visas žmogaus narsumas ir iszmintis nyksta ir didžiausias mokslinczius, didžiausias galiunas pajunta, juog yra silpnu sutvėrimu.

Tokią baisią kovą iszdavė ganta miestams Crettonne ir Frazzana su apielinkėmi Italijoje.

Buvo tenai baisus žemės drebejimas. Gyventojai tos apielinkės pajuto lengvą žemės drebejimą, ir žinodami kokią tas pavojų reiszkia, kuo veikiausia skubino apleisti savo namus. Žemė jau buvo nurymus, ir žmonės norėjo gryžti atgalios, bet tuo tarpu isznaujo baisiai sudrebėjo ir laike 5 sekundų mieste Crettonne sutruko visi namai, o Frazzana griuvo viskas, o pasirodė regykla, tarsi koks nemilaszirdingas galiunas, butų visą miestą subombardavęs. Isz daugelio namų pasidarė tik didelės kruvos griuvėsiai.

Nelaimingi gyventojai, ketina kreiptis prie rando, idant jiems padėtu atbudavoti namus.

Isz žmonių nežuvo niekas, nes pajutę pirmą drebejimą visi pabėgo.

Su tokia nelaime retai kuri gali lygintis.

Grazi Italija, bet delei žemės drebejimo ne norėcziau tenai gyventi. Bet ir kitose szalyse, kur žemė nedreba, ne visada smagu gyventi. Teip duokim sau Rossijoje — tenai tik pasijunti, kad tavę jau bugdo į Siberiją ir kur pagelbą rasi. Dabar, kada po isztremimui Tolstojaus, prasidėjo visokios kritikos Maszkolijos surėdymo, aresztavojimai visokių kaltų ir nekalcziasių ypataų priguli prie kasdieniū atsitikimų.

Carui rodos, kad visi Rossijos gyventojai eina priesz jį, tuolabju, kad ir ženklus to randa.

Teip Peterburge surado paslaptą

karabinių ir revolverių dirbtuvę, o paskui į kelias dienas paėmė siūstas iš Londono dinamito bombas. Caras dabar gali tikėtis, kad kožnoj valandoj gali sudrebėti žemė, sujungta nors ne gamtos, bet dinamito, vienok galinti carą ir jo drutus palocius paversti į griuvėsių kruvą.

Caras tad nuolatai bijodamasis nori savo prieszam atkersziti ir laiko juos po baimę kasdieninės kelionės į Siberiją arba ant kartuvių.

Bet netik galingas caras kerszija, daro dabar tą ir šivis silpni sutverimai — daro tą cigonai. Netli Baca — Topolya, Vengrijoj, apsigyveno laukuose cigonai. Pasielgė jie, žinoma, saviszka, vogė ką tik galėjo. Vietinė valdžia juos už tai nubaudė: pirmiausia pasodino juos į vietinį „kozą“ o paskui nukirpo jiems plaukus (cigonui tas yra didžiausiu paniekinimu) ir išvarė iš savo laukų.

Cigonai prisiegė juog to jiems nedovanos bet baisiai atkerszjs.

Vieną tada naktį, atėjo keli cigonai į kaimą ir užnuodino vandenį tame szulinije iš kurio daugiausia gyventojai sėmė vandenį. Ant rytojaus numirė 5 ypotos kurios gėrė vandenį ir puolė keliolika gyvulių. Visi, žinoma, suprato, juog turi buti užnuodintas vanduo, ir visi pažvelgė cigonus. Policija pradėjo cigonų jieszkoti, ir sugavus juos rado turinczius daug strikinos, arszeniko ir kitokių nuodų. Kaip dabar bus su cigonais, da nežinia, bet, man rodos, dabar jau jie apsiimtu, idant jiem plaukus nukirpę, vel juos iszvytu, nes gali gerai prijausti, juog laukia juos negeresnis likimas kaip žydą Hilsnerį, kuris nužudė Oną Hruzutę ir tapo nuspręstas ant smerties. Butu jau su szia pasaulė persiskyres, bet cieszorius Pranciszkus Juozapas lankydamas dabar Bohemią (Czekiją) dovanojo jam gyvastį, permainydamas jam bausmę ant iki smertinio kalėjimo.

Jau tai neapsieitu milaszirdingiau ir Anglai jeigu jie pagautų Boerų jenerolą De Wett'ą arba nors Bothą, bet neįstengia to padaryti. Prieszingai, Boerai Anglus po senovei pliekia. Anglai jau paliove deginę Boerų farmas, o kėtina deginti žolę, idant Boerai neturėtų kur savo kaimenes ganyti. Boerai-gi stengiasi Anglus šivis iš savo szalies iszvaryti. Netoli Welmansrust sugriebė 250 angliskos raitarijos ir užmuszė 2 aficerius ir 16 praszū kareivių paėmė į nelaisvę. Isztruko tiktai 2 aficeriai ir

50 kareivių.

Anglai vis garsino, buk jen. Botha pati važiuoja į Europą, idant Kruegerį prikaltinti prie sandaros su Anglija, tuo tarpu ta moteriszkė atkeliavus į Europą, garsina, juog jen. Botha prisiegė kariauti pakol neatgis tėvynėi liuosybės, arba ne kris ant kovos pleciaus.

Lai gyvuoja narsus tėvynės mylėtojas.

Lapiene.

Karvojaus laiszkai.

Vienollktas laiszkas.

Pereitame laiszke pajudinau klausimą lietuviszkų teatrų, sziandie judijsiu klausimai prakalbu.

Viena iš smagiausių pramogų, atsimuszanczių į žmonių szirdį ir protą, yra geros prakalbos. Ne visi stovime ant vienodo laipsnio iszsilavinimo: vienas žino daugiau, kitas mažiau, vienas turi daug jausmų, kitas jų visai nepažįsta. Ant susirinkimo tas, kurs daugiau žino, dalinasi savo žinioms su draugais gyvu žodžiu, kitas iszlieja savo jausmus — tai prakalbos. Jeigu žodžiai užgauna szirdį klausytojų, pralavina protą ir uždega jausmus — sakome, kad kalbėtojas *gerai kalbejo*. Senovėje vie szos kalbos Demosthenes'o ir Cicerono patraukdavo tukstanczius klausytojų ir sujudindavo patrijotizmą Graikijos ir Italijos. Musų laikuose Bryan turi milijonus pasekėju dėl savo iszkalbos.

Prakalbos gali but geros ir nētikusios, naudingos ir blėdingos. Jei kalbėtojas nemoka suriszi žodžių arba iszreikszi suprantamai minczių, arba klausytojams neįstengia pasakyti nieko naujo, tad geriau tegul visai nekalba. Nuo kalbėtojo reikalaujame, kad sznekėtų trumpai, aiszkliai, suprantamai ir tai apie tokius dalykus, apie kuriuos klausytojai arba nieko nežino arba turi neaiszkų supratimą. Užleidimas ant pliatformės tokių žmonių, kurie ilgą laiką kalbėdami, nepasako nieko, sugadina kartais ir geriausios prakalbas. Atsimenu, kartą ant susirinkimo, po szaltai ir iszmintingai kalbai vieno mano gero pažįstamo iszlyndo su prakalba pasiputėlis, kuriam rodėsi, juog gali but ir yra vadovu lietuvių savo apielinkeje: žmogelis karsz cziavo, szokinėjo, kumsztimis daužė, priminėjo Napoleoną ir kitokius efektingus darė, o vienok susirinkimas apleido sialią su didžiausiu neužganėdinimu. Tas kalbėtojas — sznekant „apszviestuolių“ kalba — turėjo daug ambicijos, bet in-

teligencija stovėjo žemiau už publiką.

Iš antros pusės pasitaiko dažnai, kad kalbėtojas nuszneka dailiai, bet klausytojams netik jokios naudos neatnesza, bet dar blėdį padaro.

Danton ir Marat buvo gerais kalbėtojais, bet pasekmes jų kalbų apverke tukstancziai prancuziszkių szeimynų. Niekas nepasakys, kad Ingersoll netu rėjo iszkalbos, bet kiek žmonių ta iszkalba iszvedė iš kelio? Žodžiu, nekiek viena gera prakalba yra naudinga ir ne visi, ką turi gerą liežuvi, nuszneka pamokinanczius dalykus.

Musų Szliupus neyra Ciceronas, bet szneca vis su sensu, tai yra žino, ką kalba. Vienok jo prakalbos yra blėdingos. Szliupui rupi ne žmonių protiszkas arba doriszkas pasikeltnas, vien tik sujudinimas klausytojų žemų jausmų: tusztybės, neapykantos ir t.t. Visi matome, juog Szliupo pasekėjai vai kszczioja pasipute savo mokslu, nors tas „mokslas“ prasideda ir baigiasi geru mokejimu papliovoti priesz Dievą, tikėjimą ir kunigus: iszminties ir proto veltu pas juos jieszkoti.

Apskritai imant, lietuviszkos prakalbos (szneku czia apie Amerika) yra ligsziol vientik agitatoriszkos, t. y. turi už siekį sujudinti žmonių jausmus, ne protą. Sukelti meilę tėvynės, arba neapykantą lenkų, kunigų, szliuptarnių, arba paraginti prie aukų — tai viskas, ką musų kalbėtojai žino. Bandymai laikyti moksliszkas prakalbas (pav. Szliupo apie evoluciją) nenusisekė. Nėra ko stebėtis: per tiek metų kalė mums į galvą, kad lenkai yra nevidonai, kurie suėdė musų tėvynę, kad lietuviszka kalba yra gražiausia ir dėlto ją reikia myleti, ir tt. ir tt., žodžiu girdėjome tik agitatoriszkas prakalbas — ir prie jų pripratome. Bet lietuviai pasijuto lietuviais, lenkystės atsikratė, tai priesz ką pasiliko sznekėt? — Na, tai priesz kunigus ir net priesz patį Dievą... primaiszant kartais neva „tautiszkas“ prakalbas.

Agitatoriszkos prakalbos, žinoma, jeigu ant jų yra apsznekami apskriti tautos reikalai, o ne labas kokios nors pavienės ypotos arba partijos, yra reikalingos ir naudingos, bet kad lietuviai galėtų tiktai tokiomis prakalbomis pasikakinti — negalimas daiktas.

Todėl laukiu įšivikdinimo prakalbų, pakelianczių klausytojų protą, ne tik jausmus. Pav., ar negražu būtų girdėti prakalbas, kuriose žmonės butų

mokinami, kaip reikia užlaikyti namus sveikai ir szvariai, kaip saugoti sveikatą, kaip varyti bižnį, kaip lavinti protą ir t.t. — ar mažai yra dalykų, kurių žmonės nežino, bet kuriuos privalo žinoti? . . . Dabr-gi girdime ant prakalbų išgyrimus Giordamo Bruno, kurs pa-bėgo iš klisistoriaus ir ėmė skelbti be dievystę (tai lyg būtų musų Dembskio), kelimus į padanges szlykszczios prancuziskos revoliucijos, patarmes, kad kunigus reikia išszkersti ir t.t. ir t.t. Kokią naudą tokios prakalbos gali mums atnešti? — Jokios: jų pasekmė tai, kad ėdamės, pjaujamės ir neužkencziamė kits kito.

Kadą, oi kadą jeis į madą pas mus sveikos, pamokinančios ir gražios prakalbos.

Karvojus.

Atsisaukimas Londono lietuviu.

Atėistiskos (bedieviskos) arba socialdemokratiszkos pakraipos laikraszcziuose: Lietuva, Vienybė, Ukinjkas su Naujienom, Varpas, o gal ir kituose buvo-patalpinti straipsniai apie Londono lietuvių parapiją su tokiais sukraipimais faktų, juog nors tie laikraszcziai visuomenei užtektinai žinomi, kaipo nesirokuojanti su tiesa ir teisybe, jei tik apraszoni dalykai kliudžia tikėjimą, bažnyčią ir kunigiją, skaitau vienok reikalingu paduoti szį atsisaukimą, nes isztiesų gali nekuriė neužtektinai pažinstanti minėtus laikraszczius pamislyti, juog tame turi but, jei neviskas, tai nors dalis tiesos. Tuo labjaus darau tą, kad buvo išduota net atskyra knygutė po antraszu: „Parakvija ir kunigas“ — atsisaukimas į Londono lietuvius, paraszta Dr. Narkuno, talpinanti tuos pacizius begėdiszkus melus ir visai neteisinaį perkratinejanti visą tą dalykų.

Nuo kokių 10 metų prasidėjo Londone jau žymi lietuvių kolonizacija; paskutiniuose-gi 4 metuose skaitlius jų daaugo iki 2500. Kaip visur, teip žinoma ir czion mažai kas veizėjo kas link lietuvių dvasiszkų reikalų — retkarcziais tik buvo jie užganėdinti. Keletas metų atgal, išzgirdę kun. Lechertas apie buvimą Londono lietuvių ir truputį lenkų, pasiskubino atkeliaut ir paimt tą koloniją po savo valdžia, idant „ratować ojczyznę“. Nuo to laiko prasidėjo sistematiskas lenkinimas ir tautiszkas žeminimas Londono lietuvių. Palengva vienok išszidirbo reakcija tarp lituvių ir jie

pradėjo reikalaut sau atskiro lietuviszko kunigo. Žinoma niekas nemislijo klausyt jų praszyimo ir teisingo reikalavimo, priešzingai — stengėsi pastatyt juos tik kaipo paprastus maisztininkus lenkų namuose.

Teip per ilgus metus daugumas lietuvių visai negalėjo atlikti nė savo reikalingiausių kiczcziniszkų pareigų, daugelis pagaliaus turėjo mirti be spaviednės. Matant tokį neteisinaį lenkų kunigo pasielgimą, o ir draug vietinės dvasiszkos viresnybės — kard. Vaughano ir vysk. Brindle, kurie klausė lenkų intrigu, nėr ko stebėtis, kad tikėjimas tarp vietinių lietuvių susilpnėjo. Atsirado pagaliaus tarp jų ir bedievių, visai atmetanczių tikėjimą. Prie išzplatini-mo to paskutiniuo t. y. bedievystės, labjusiaigi socialdemokratiszkų, arba kaip lietuviai paprastai išszireiszkia — socialistiszkų pažvalgų, prisidėjo daugiasiai augszcziaus jau minėti laikraszcziai — Lietuva, Vienybė, ir Ukinjkas su Naujienom, kurie vien ant Londono Lietuvių vieszpatavo — tikejimiszky laikraszczių zia ir matyt nebuvo. Po jų įtekme teipogi ir jų platintoių k. a. Dr. Narkuno, išszidirbo tarp nekurių lietuvių pažvalga, juog parakviją redyt ir valdyt turi tik patis parakvijonai per iszrinktą delto komitetą, o ne kunigas, jog kunigas parakvijoje ne turi turēt didesnių tiesų, kaip tik paprasto garbės prezidento ir tai dar su kuodidžiausiais aprubežiamais, juog jis neturi kisztis į dalykus visą parakviją apainanczius, labjusiai gi neturi kisztis į pinigiszkus parakvijos ir bažnyczios dalykus, žodziu — kunigas turi pagal jų but lele, leidžianczia savę vartyt ir lankstait kaip jie nori. Supratimą „parakvijos“ sumaiszė su suprati-mu „draugystės“ ir tokioje dvasioje padarė įstatus, kuriuos mislino užbrukt ant visos parakvijos. Del parodymo to privedu czia nekuriuos isz tų jų „parakvijaliszkų“ įstatų paragrafus.

§ 2 „Lietuviai abiejų lyczių. . . , katrie jau virszija 16 metų amžiaus, doriszko pasivedimo gali buti priimami į sąnarius. Jeigu-gi komitetas isz kokios norint priezasties nesutiktų kandidato priimti, tai ir negali but jokiu budu privercziamas paduoti jam priezastį, kodel ne tapo priimtas“.

Pagal jų mat nekiekvienas lietuvis-katalikas priklausu prie lietuviszkos parakvijos ir bažnyczios — gaila, kad jie dar naujo krikisztu neiszmislino, per ku-

rį taptu kiekvienas į lietuviszką parakviją priimtas, kaip tai katalikų bažnyczia daro.

§ 3 „Urėdas turi buti rankose komiteto, kuris atsako už nedorą pasivedimą sanarių. Komitetas susideda isz dvasiszko garbės prezidento, vice-prezidento, sekretoriaus, kassieriaus ir 13 rodavotojų“. Isztiesų tikras žydu sandiehrinas! „Kunigas turi balsą tik tuosyk jeigu dalykai turi susiriszimą su tikėjimu, missija, arba abelnai yra balsuojama apie minėtus dalykus“. Taigi ir tikėjimo dalykuose kunigaš, pagal jų nuomonę negali pats redyt, ale turi tik balsą — bet jeigu kiti komiteto sąnariai kitaip balsuos, nė kaip kunigas, tai žinoma ir sprendimas tikėjimo dalykuose bus pagal jų, o ne pagal kunigo norą. Jeigu, duokim sau, kunigas padarys užmanymą, kad visi lietuviai eitu prie spaviednės mažiausiai sykj ant metų, tai kiti sakys, juog užtenka sykio ant 2 metų, tai žinoma turės pagal jų ir palikt, nes jų balsų daug daugiau nekaip vieno kunigo. Prie to, turėdami jie tiesą spręsti tikėjimo dalykuose, gali pasakyt, juog spaviednis visai nereikalinga, kaip jau vienas lietuvis ir isztiesų pasakė ant pilno susirinkimo, arba juog poteriai, kuriuos lietuviai kalba, reikia kitoniszkai sutaisyt, juog krikisztyt reikia tik suaugusius žmones, o ne mažus kudikius, kurie nieko dar nesupranta, juog Popiežiaus neturim klausyt, nes Kristus pats yra galva bažnyczios ir daug kitų dalykų — prie jų nuomonės turētu tada palikt, nes kaip minėta, jų balsų daug daugiau nė kaip vieno kunigo. Isztiesų gėda yra lietuviams, kad reikia dar net toki dalikai aiszkint ir kad atsiranda tarp lietuvių, kurie tvirtina, juog gali spręsti tikėjimo dalykuose koki ten komitetai. Greitu laiku but po musų katalikyste.

§ 3 sako tolesnei: „Visuosegi kituose dalykuose, kas link balsavimo apie pinigus ir parakvijonų turta, turi tik balsą vieni parakvijonai, kuriuose dvasiszkas prezidentas neturi kisztis“. O tai delto, kad komitetus galėtų gspadoriaut su parakvijos pinigais, kaip jam patinka — kaip isztiesų ir gspadoriavo. Bet netikai kunigas neturi, pagal jų nuomonę kiszties į parakvijos pinigus, kad jiem neperiszkadytu gspadoriaut, ale ir nė vienas abelnai parakvijonis — sztai ką sako:

(Toliaus bus).

THE LITHUANIAN WEEKLY
„ZVAIGŽDE“ -- The STAR.

The only Lithuanian publication in New York, New Jersey & New England States, valuable advertising medium, executes translations and job printing in English, Lithuanian and all Slavish languages.

PUBLISHED EVERY THURSDAY

— AT —

94 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

A. BALTIEJUS, Manager

All Communications must be adressed,

„ZVAIGŽDE“

P. O. Box 17, Station W. Brooklyn, N. Y.

RATES OF ADVERTISING ON APPLICATION.

Sanvaitinis laikraštis

„ZVAIGŽDE“

Išleista kas **CZETVERGAS**, 94 Grand Street.

Kasztuoja ant metu \$2.00, In uzmare \$2.50.

Anicetas Baltiejus, Dažūrėtojas

Korespondencijas ir laiszkus su pinigais adresuokit:
 „ZVAIGŽDE“.

Station W. P. O. Box 17. Brooklyn, N. Y.

TELEPHONE 2100 WILLIAMSBURGH.

Amerika.

Tukstantis darbininkų pasiliko be darbo.

Shamokin, Pa. Baisi cizonai atsiti-
 ko nelaimė. Kastynėse Luke Fidler
 delnamito suvis uždegė gazus, per ką
 pasidarė didelė eksplozija. Pasidarius
 ugnis uždegė medines sienas ir paramus
 ir viskas griuvo. Tukstantis darbininkų
 likos be darbo.

Rabino sunus kalinij.

Reading, Pa. Czoniai detektyvai
 atvezė Leoną Wertheimer'į areštavotą
 kaip padegėją savo dirbtuvės, idant
 apturėti už ją 63,000 dol. Reikalavo
 nuo jo 2,000 dol. kaucijos, bet kad jis
 pats neturėjo ir niekas nenorėjo už jį
 kauciją užstatyti, pasodino jį į kalejimą.
 Wertheimer yra žydas, sunus Readingo
 rabino.

Žuvininkai žemės loenininkais.

Steel Co. skundė žuvėjus, lenkus,
 kurie apsigyvenę ant salos Jones, prisi-
 savino plotus žemės ir gyveno kaip jos
 loenininkai. Sudas buvo Milwaukee,
 Wis., ir „Jury“ pripažino, kad žuvėjai,
 gyvendami ir apdirbdami tą žemę dau-
 giau nė per 20 metų, pasiliko tikrais
 užimtų plotų loenininkais.

Rekinai suėdė.

Charleston, S. C. Pereitą sanvaite
 dingo cizonai 15 žuvininkų ir iki szioliai

nėra apie juos jokios žinios. Abelnai
 mena, kad juos suėdė rekinai, kurių
 pulkas plaukiojo sziamė pakrasztij. Ta
 po sugautas 10 pedų ilgio rekinas, ku-
 rio pilvė rado nigerio ranką. Ten ma-
 rininkai mena, kad nigeris neteko ran-
 kos besigindamas nuo rekinų.

Instabi žinia.

Lenkiszki laikraszciai raszo, juog
 mieste Thurber, Tex., prabaszcius szv.
 Barboros parapijos, kun. J. Dolje raszo
 teip: „Mano parapijoje vaikszcioja ko-
 kis žmogus, lenkiszkaai sznekantis, per-
 sistato kaipo kun. Milleris ir renka au-
 kas ant naszlaiczių namo ir mokslainės,
 kuriuos budavojes Aglesbee, Tex. Yra
 tai apgavikas, pasislėpęs po svetima
 pravarde. Viens isz mano parapijonų jį
 matęs Scranton'e ir tvirtina, juog tenai
 jis vadinas kun. Dembskis“.

Kas dabar cizonai do naujiena? Ar
 tų Dembskių pilnas svietas?

Du angliakasiai užmuszti.

Wilkes Barre apielinkei, kastynese
 Kingston Coal Co. tapo užmuszti du
 angliakasiai: Jonas Kolpetis ir Mykolas
 Masdziejus. Nelaimės priezasczia buvo
 atatrukęs nuo virszaus akmuo.

Ožka suėd.

Miestelije Shamokin, Pa., Korpan-
 tienė, lenkė, apskundė savo susiedą
 Fr. Tuczynskį, teipgi lenką, už tai, kad
 jo ožka nuszvariai pasielgė ant Korpan-
 tienės kiemelio. Sudzia szirdingai isz
 prasikaltelės ožkos pasijuokė, bet Tu-
 czynskiui prisudijo užmokėti provos
 kasztus.

Krajų bobos provojasi už visztas,
 o cizonai už ožkas.

Nelaimė.

Waterbury, Conn., 23 dieną Bir-
 želio, tai yra nedėdienij, Antanas Bra-
 zys, apie 18 metų amžiaus vaikas,
 maudėsi su kitais szale Shmitts Gregs
 Factory, kur randasi apie 20 pedų au-
 szczio muras. Brazys nuogas vaikszcio-
 jo pa tą murą ir paslydęs puolė. Puoli-
 mas buvo toks nelaimingas, kad nulau-
 žė deszinę koją ir labai suėdė galvą ir
 kitus snarius. Tapo nuveztas į ligon-
 butį, kur ilgai turės pagulėti.

Tai yra persergėjimas del tų, kurie
 Nedelios dienoje neina į Bažnyčią, bet
 valkiojasi patys nežinodami kur,

Vietines Zinios.

Atsargiai su revolveriais.

Utarniko vakarą Frederykas Ma-
 nyatt, parėjęs namo pradėjo vartoti re-
 volverį, norėdamas apžiurėti ar neyra
 užrudijęs. Bevartodamas isz netycių
 patraukė pirsztą ir revolveris iszszovė.
 Prieszoniniam kambaryj buvo jo pati ir
 sunus, kurie atbėgė rado Manyatt'ą gul-
 lintį ant grindų jau mirsztantį. Paszau-
 kė daktarą, bet tas galėjo tik patvirtinti
 juog nelaimingas Frederykas jau negy-
 vas.

**Karas suėdė 70 metų
 senukę.**

Ona Renite 70 metų senukė, eida-
 ma per Lexington Ave. nelaimingai pa-
 slydo ir pakliuvo po street-cariu. Ant
 laimės tuojuas pribuvo daktaras ir senu-
 kę nugabeno į ligonbutį.

Sužeidimai nesunkūs.

Pajieszkojimas.

Pajieszkau savo sesers Onos Pranc-
 kienės, po tėvu Urbucziukes, pačinan-
 czios isz Kauno gub. Raseinų pavieto,
 Gaurės par. Pribuvo į Ameriką priesz
 10 metų. Ar jį gyva ar mirus, teiksites
 kas zinot duoti man žinią ant szio ad-
 reso:

Mr. Joseph Linkevicius,

P. O. Box 343

Port Washington, Wis.

Kas ka norit pirkti eikit pas **John
 Gorman. 229-235 Grand Str.
 Brooklyn, N. Y.**

Minėkit „Zvaigždę“

Skaitykit apgarsinimą ant paskuti-
 nio puslapio.

Daugiau kaip
 30 metus iszmėgintasi
Dr. RICHTER
 wisam swietul žinomas

“ANKER” (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
 yra geriausia gyduole nuo

**Rheumatizmo,
 Neuralgijos, Sausgelos,
 Strenu Skaudejimo ir tt.**

ir visokiu Rheumatiszku
 skaudejimu.

uz 25c. ir 50c. pas wisus
 aptiekorius arba pas

F. A. Richter & Co.,
 215 Pearl Street,
 New York.

AUSZTANT.

T. T. Ježo apysaka.

LIFTVUŠKAI ISZGULDĖ JONAS MONTVILA.

(Tąsa).

— Serbijai!..... Turkijai!..... — sušuko abudu vaikinai
Buvo tai neapsakomas džiaugsmas, kuris privertė užmiršti vienam
Oną, kitam Ilenką. Ir ko, gavus tokią žinia, neužmirštum!.....

XVIII.

Ilenka, tą naktį kaip jos tėvo namuose buvo krata, neužmerke
nė akių. Apžiūrinėjimas slapto kambarelio ir minavojimas vardo bobos
Mokros neišpasakitai ją gąsdino. Bijojų ji, kad nesuimtų Nikolos.

— Ka aš darysiu, jeigu jį sugaus?.....

Atsakymo vienok ant to nerado. Atsikėlė, vaikščiojo po kambarį,
atsidarė langą ir atsisėdo prie jo. Sunku jai buvo, labai sunku,
ypač, kad sąžinėj savo turėjo sudyti locnus savo tėvus.

Vos tik pradėjo švisti, ji tuo apsirengė ir išėjo. Kad dasigaut
į lauką, turėjo citi arba per tėvų miegubę, ar per musafirliką. Išsi-
rinko tad paskutinįj kelią, bet koks jos buvo nusitebėjimas, kada pa-
matė prie stalo sėdintį tėvą. Vienoj rankoj jis laikė cibuką, kitoj tu-
rėjo ražančių. Mergina sustojė tarp durų dvejojama, ar cit, ar gryžti.
Hadži pakėlė galvą ir atsišaukė:

— Jau užsikėlėi?..... teip anksti..... In kur-gi pasirengėi?

— Pas bobą Mokrą — atsakė.

— Ji..... neik..... Ten, Dievas žino, kas dabar yr'.....

Ilenka norėjo sugryžti, bet tėvas ją sulaukė.

— Palauk — tarė švelnei — Eikš čia pas manę..... atsisėsk.

— Aš tėtė..... — pradėjo — turiu cit dirbti.

— Kad butum išėjus nebutum dirbus. Eikš, noriu su tavim
palkalbeti.

Ilenka atsisėdo, o hadži Christo pradėjo:

— Per visą naktį neužmerkiau akių, iš priezasties karštagal-
vių, kurių pirmiaus mąs tėvynėj nebuvo. Iš kur jie atsirado?..... Ne-
laime juos ant mūs užsiunte, o taja nelaimė yra užrubežinis mokslas,
kurs išpradžių, rodėsi atneš gerus vaisius, o tuom tarpu atnešė nuodus.
Apie tai aš mislijau visą naktį ir apie tai noriu su tavim, dukrelę pa-
kalbėti, nes ir tu jau ragavai tų nuodų.

Ilenka nulėjo akis ir atsisėdėjo.

— Pamenu — traukė hadži — laikus, kuriuose nebuvo tarp mūs
mokslinčių ir buvo ramu..... Su turkais gaudavom rodą, nors nė
knęgų, nė laikraščių neskaitėm ir prancuziškai nesimokėjome. Apsvai-
gino mūs apšvieta..... Ir manę ji apšvaigino: aukavau ant mokslai-
nių, dėjau ant skaitinčių..... a!..... bet išgydė manę nuo to kalėjim-
as ir pančiai. Ne tik kad daugiaus nė vieno grašio nė duosiu ant
mokslainių, bet dar nuceisiu pas pašą ir prašysiu jo, kad jei nori atitolint
nuo mūs nuodus, tegul visas knygas sudegina, visus, kurie mokinasi
užrubežij, išveja iš šios šalies. Perstatysiu tai ant nizlišo ir nuceisiu pas
pašą.....

— Vienok ką ant to pasakys žmonės? — nedrąsiai atsišaukė
Ilenka.

— Ką man ten žmonės!..... Apsvaigo jie ir sykį jau reik
jiems pasakyt teisybę. Buvau ir aš apšvaigęs ir norėjau išleisti tavę už
Stojano dėlto, kad jis mokinosi Bukarešte..... Ir tai prie ko manę
atvedė..... Aš per tris dienas ir tris naktis sėdėjau, pančius nešiojau
ant rankų ir kojų, lyg koks piktadėjas, keturis šimtus medžižių išlei-
dau, o dar kiek reikis išleisti..... Tai prie ko jis manę atvedė!.....
Nebučiau tiek nustojęs, kad namas būtų sudegęs!..... Ir jis tau juos
išlupo, nes visi jie kada tau teks, apart tų tik kuriuos dėlto džanabeto
išleisti turėjau. Pati pasakyk, ar tai nė bjaurybė? Ar neužsitarnavo tas

žapkinas, kad jį karštomis geležimis sviljntų, kad jam gyvam skurą
nuluptų?.....

— Ar-gi jis norėjo tavę tėtė, nusikrausti? — atsakė mergina.

— Norėjo ar nenorėjo, kas iš to... Dar aršiaus kad nenorė-
damas tai padarė, nes tai yra ženklus ligos, nuo kurios reikia žmones iš-
gydyti..... Dėlto aš su tavim kalbu..... Noriu tavę pertikrinti, kad
labai negerai darai slėpdama vardus komitadžių.

Nutilo lyg laukdamas atsakymo, vienok Ilenka tylėjo.

— Yra tai šaokinai toki pats, kaip ir jisai, kurie ir toliaus ne-
mes ant žmonių trauks.

Ilenka neatvėrė lūpų.

— Jug myli tėvą? — atsišaukė meiliai.

— Oh! tete!..... — atsiduso.

— Matyt labiaus myli Stojaną, kurs ir manę ir tavę nus-
kriaudė.

— Ant to jau mamai atsakiau.

— Ir pyksti ant motinos, kad tavę truputį pamušė..... Ne-
pykkt ant jos..... Mušė, nes už manę ėjo..... Už tai, kad nepasa-
kei, aš turėjau užmokėt du šimtu medžižių ir turiu dar dasižinot jų
vardus, nes manę vėl tąsųs. Pasigailek manęs, nes antru syk aspe ne-
daturėsiu!.....

— Neužmuš tavęs, tėtė — atsakė pakildama.

— Ką..... Ar pasakysi?..... — ukladė hadži Christo.

— Pasakysiu turkam? kad tik aš viena žinau..... Tegul ta-
vę paleis Papasakosiu jiems, kaip aš padariau, kad nieks nežinotų, ir
tada tegul manę nors ant karštos geležies deda.

Kalbėjo tai teip tvirtai, kad matomai, pasirengus buvo kad ir
tuojaus tai padaryti.

Hadži Christo palingavo galva ir tarė:

— Kvaila..... Ant karštos geležies tavęs nepadės, bet ati-
duos zaptijams..... Žinok, kad esi raja ir mergina..... Tavo zo-
džiai pas turką tiek reiškia, kaip vištos kudakinimas ant mešlyno. Ne-
atsakai pati už savę, aš už tavę atsakau..... Nori manę pražudyti.....
žudyk!.....

— Aš — atsakė — tavę, tėtė, žudyt nenoriu, bet nenoriu žudyt
nė žmonių, kurie turi šventesnius daigtus kaip pinigai.

— Ba..... tik tie ka neturi pinigų — atkirto.

— O Stojanas?

Nieko ant to negalėjo atsakyti hadži Christo, r es žinojo, kad
Stojanas turi daug pinigų bankoj ir dėlto-tai pirmiaus jį buvo apsirin-
kęs už žentą.

Ilenka paliko tėvą ir įėjus į savo kambarį pradėjo siuvinėti.
Vienog mislies nuėjimo pas bobą Mokrą nepametė. Laukė tik, kada
tėvas išeis iš musafirliko. Laukt nereikėjo ilgai ir ji tuojaus greitai
tuščiomis gatvėmis bėgo link bobos Mokros namų. Pribėgus prie vartų
apstulbo. Apie vartus gulėjo zaptijai. Sustojė; norėjo sugryžti, pamatė
vienog, kad visi jie miega. Insidrasiuo ir įėjo. Ant kiemo rado teip
gi miegančius zaptijus. Skubiai mergina prabėgo pro juos, įėjo per du-
ris į musafirliką ir ten pataikė ant miegančių. Ilenka atsargiai pras-
linko pro juos šypsodamasi. Aprimo mat ji, manydama, kad jeigu
Nikola ir Stojanas būtų suimti, tad šie tvarkos sargai nemiegotų čia.
Perėjus per musafirliką nusidavė tiesiog į Onos kambarį.

— Ona! — sušuko.

Ta atsisėdo lovoj ir linksmai ją pasveikino.

— Kas čia pas jumis darosi

— Sakyk darėsi, nes tik parčių atsitraukė.

— Kas atsitraukė?

— Zaptijai.

— Ne neatsitraukė.

— Ką tu šneki?

— Mačiau juos prieš vartus ant kiemo, musafirlike.

— Kodėl teip tyku?

— Miega visi.

— Aš nežinojau, Dabar žinau dėlko maika manę prikelė ir

parodžius popierą liepė laukti.

- Kur maika?
- Nežinau..... Sakė, kad tuoj sugryžš.
- O jie?
- Nežinau, kas su jais atsitiko. Zaptijai, kaip tik atėjo tuo-
jaus nuėjo prie šepos.
- Ir ką? – nusigando Ilenka.
- Jų ten nerado.
- Dievui dėkul!...
- Vaikščiojo po sodą, pranešiau jiems, tad jie pasislėpė.
- Dėlko zaptijai liko?
- Krėtė per visą naktį.
- Gal dar kres?..... Ar jie gerai paslėpti?
- Nežinau – atsakė Ona. – Maika rodos pas juos nuėjo su
popiera. Tuojaus sugrižš ir nuo jos dasizinosime.

— Na, net lengva man ant širdies – atšaukė sėsdama Ilenka. — Kad tu žinotum, kaip aš perleidau šiąnaktį! Oh! Neakių nesudejau.

- Aš truputį miegojau.
- Tu viską žinojėi; aš žinojau tik, kad zaptijai pas jus, kam-
barėlij, apie kurį jau žinojo.....
- Ar jiems kas pasakojo?...
- Ah! neklauk manęs to..... – tarė liudniai.

Kalbą jų pertraukė boba Mokra; veidas jos buvo linksmas. Pasveikino Ilenką su nuosteba.

- Ir tu čia?..... Teip anksti.....
- Bučiau nakčia atėjus, kad naktimis būtų galima vaikščioti..

Norėjau jus persergėti:

- Tai žinojėi?
- Žinojau, močiute.
- Vargšė tu mano..... – Tik nesidėk to perdaug į galvą.....

Ne kiekvienas gali gerą nuo blogo atskirti..... Žinojėi?.....

- Žinojau – atsakė.
- Zaptijai dručiai sumigo..... Nusidirbo nabaigai. Per
visą naktį trunksi, visus užkampius apžiūrėjo? visa sodą išminė, visus
krumus peržiūrėjo, avietes išlaužė..... žodžiu, gerai iškrėtė.

- Bet..... ar jie gerai paslėpti? – užklausė Ilenka.
- Teip, kad kaip į šulinį įputi.
- Ant tų žodžių Ona pažiūrėjo į motiną. Ilenka priėmė tuos žo-
džius, kaip po paliginimą; jįje-gi atsiminė pasakojimus apie šulinį.
- Dievui dėkul – atsiduso Ilenka.

Bobą Mokra nuėjo prikelti tarnus. Merginos kalbėjosi apie
kratas. Ona papasakojo, kaip ji vienmarškinė išbėgo į sodą, rodė
savo sužeistas į akmenis kojas.

- Skaudėjimo tada – sakė ji – nė nejaučiau. Tik paskui,
kada jau vėla atsigulčiau, pajutau skaudėjimą.
- Ir teip tik vienuos, marškiniuos..... jie tavę matė? – ste-
bėjosi Ilenka.

- Nepaisiau to..... Mislįjau tada tik apie juos.
- Ilenka mislįj sau, kad ir ji lygiai teip būtų padariusi.

Triukšmas sukilusių tarnų, prikėlė zaptijus. Viens pakėlė galvą,
prakrapštė aakis, užsikėlė, po to kitas ir trečias ir rinkosi į kruvą. Jau-
tėsi kaltais visi. Ir padėjimas jų buvo neužvydėtinas; ypač kaltais jau-
tėsi du onbašai, kurių laukė bausmė. Nežinojo, kaip galės išsisteisinti
– laukė lazdy. Tuom tarpu priėjo prie jų boba Mokra ir užklausė:

- Kas tai jums, širdelės? – Išrodote teip, lyg jums pilvus
skaudėtų..... Gal žalius vaisius valgėte sode?... Pasakykit.....
- Tcc..... – atsakė tas, ką vyną musafirlyke išgėrė. – Mes
vaisių nevalgėm.

- Tad jums pilvų neskauda?
- Ne.
- Kas-gi jums yra? Pasakykit gal aš pagelbėsiu.
- Nepagelbėsi tu mums.
- Aš, dušėle, sena, galiu pagelbėti netik nuo skaudėjimo, bet

ir nuo liudnomo. Ar dėlto nuliudę, kad jokio komitadzo neradote?

- O... ne – atsakė onbaši.
- Tai ko?
- Užmigome mes, o neturėjome ant to daleidimo.
- Ir užtai laukia jūs lazdos?
- Tai-gi – atsakė.
- Jeigu teip Allacho skirta, tad sunku; bet gal jis visai kitaip
paskyrė, ir per manę nori jums pranešti apie savo paskyrimą.
- Eh?..... – sušuko keli sykiu.
- Gal jįsai teip paskyrė, kad jūs agai pasakytumet, kad nuo-
lat jieškote ir paklaustumet jo, ar dar ilgiaus reikia jieškoti.
- Zaptijai dirstelėjo viens į kitą; viens galva linktelėjo, kitas atsi-
šaukė:

- Mašalach!
- Matyt, Allah teip nori – tėsė toliaus boba. – O kad išpil-
dyti jo šventą norą, išsiskirstykite ir jieškokit, ko nepametėte. Sode
rasite šulinį ir vandens, galėsite apsipraust. Allah bus užganėdintas
ir aga negalės nieko pasakyti..... Ką?
- Tu, boba, išmintinga – atsakė onbaši.
- Aš jums, širdelės, gero veliju..... Lyg jūs to nežinote?..
Mano krautuvėj yra del jūs atskyrus kambarelis ir tokia mastika, ku-
rią pats padišach gerdamas, lažosi. Ar neteisybe?
- Teisybė – atsakė keli.
- Išsiskirstykite, o aš nucusiu pas agą.

Zaptijai išsiskirstė po visus užkampius, o boba Mokra nuėjo į
musafirlyką. Urednikai miegojo. Veidas senės susiraukė, akys su-
žėravo, bet tuoj vėla užstojo ramumas. Ką su jais daryti? mislįj sau
ji. Prikelt – bet tad sukompromituos urėdnikus, ir jie galės pykti ant
jos. Reikejo, kad jie patis pabustų. Miegojo vienog tvirtai. Jeigu
miegos per ilgai, vėla jų laukia kompromitacija, o bobą Mokra jų kerš-
tas. Turėjo jie pabusti patys, ir tai tuojaus, nes jau saulė pradėjo te-
kėti. Paša anksti kildavo ir tuojaus šaukdavo prie savęs agą.

Ką čia-padaryti, kad jie pabustų? Boba Mokra apsidairė, pas-
kui išėjus atsinešė tabakos, papylė ją ant stalo prie nosies apsikniaubu-
sio Aristarchi-bejo ir greitai išbėgo iš musafirlyko. Už valandos išgir-
do bajsu čiaudėjimą.

Aristarchi-bej čiaudėjo, paskui išsiėmęs iš kišenius šnipšdoka
pradėjo trinti nosį.

Nuo to balso pabudo raštinkas; atdarė jis vieną akį, paskui ki-
tą, tyliai nusikosėjo, pasiraivė truputį, paėmė į ranką popierą ir sėdėjo
teip, kad prieš miegą.

- Aga vis krankė miegojo, kaip užmuštas.
- Aristarchi-bej išvalęs nosį, susiraukė, perbraukė ranka per usus
ir barzdą, garsiai nusikosėjo, apsidairė, dirstelėjo į laikrodį ir užklausė:
- Ką..... krata?
- Tu žinai, effendim – atsakė raštinkas.
- Prikelk jį – tarė rodydamas į agą. – Hm... miega laike
kratos.

- Raštinkas pajudino agą ir šuktelėjo:
- Effendim!
- Aga miegojo, nei kelmas.
- Effendim! – paantrino raštinkas.
- Judijk jį – tarė bej.
- Raštinkas pajudino sykį, kitą syk ir trečią. Aga tik suniurnė-
jo, pasijudino ir, rodos, dar dručiaus užmigo.
- Eisiu prie zaptijų – tarė raštinkas.
- Neik. Jų gal jau čia nėra, kas labai būtų negerai. Bet
dirstelk, ką jie veikia ir paprašyk bobos Mokros žiupsnį tabokos.
- Raštinkas tuoj įėjė, bet neužilgo sugryžo.

- O ką zaptijai?
- Yra – atsakė raštinkas.
- Ką daro? Gal miega?... – užklausė bej.
- Ne, jieško, effendim.

(Toliaus bus).

PIRMUTINIS BALIUS.

KOMEDIJA I AKTE.

RAŠĖ

Z. B. PRZYBYLSKI.

(Pabaiga).

Rožė (eina prie tėvo).

Ach..... teti..... ginkime mamą..... nes jos ją užkankįs

KALAUCKIENĖ (patėmija Antaną).

A, Antanas!..... delko be frako?..... (tyliai Daratai). Prisiartink prie jo..... vėkinas su ateitimi..... padorus..... darbštus... (Darata pirma, o paskui ją Kalauckienė ir Sulevičiūtė prisiartina prie Antano).

PAULINA (vyruai vesdama jį i priešakį i kairę.)

Meldžiu tavęs, cik tu su Rože ant balaus — aš pasiliksiu namie. Sugadino man viską.....

VOZINSKAS (tyliai).

Sene..... aš tau pasakysiu vieną daigtą..... žinai..... ir aš ant balaus n'ėisiu..... ir Rožė n'ėis..... ir Antanas n'ėis..... Padarysime sau namie „pirmutinį balių“..... Antanas myli Rožę..... pavėlijau.....

PAULINA.

Ką tu šneki? Jie mylisi?..... o aš apie tai nieko nežinojau..... (bėga prie Rožės). Rožė..... ka aš išgirdau.....

VOZINSKAS (balsiai).

Teip..... šiandie didelis balius..... ant kurio užprašome visus gimines..... (šaukia) Katrė!..... (įbėga Katrė iš kaires). Atnešk piragų ir kumpį (Katrė išeina). Kad balius — tai balius..... Suziedotinės Rožės su antanu!.....

Visos (grėžiasi prie Vozinsko).

Ka? ka? ka?

KALAUCKIENĖ.

O tas iš kur atsirado?.....

VOZINSKAS

Teip iš oro..... (Rožė su motina eina Antano ir kalbasi).

KALAUCKIENĖ.

Kas tai..... paslaptis prieš gimines. Ar tai negalėjote jų pirmiau pasakyti?..... Gedykis švogere, kad su viskuo visados slėpeisi..... Eikš Darata..... koja čia mūsų daugiau neįeis..... (Išbėga).

VOZINSKAS (Sulevičiutei).

Tu pasiliksi ant arbatos..... tuojaus bus kumpis.....

SULEVIČIUTĖ

Ryto pasnėkas!..... Meldžiu apie tai neužmiršti..... (Išėina).

PAULINA.

Dėkui Dievui, kad išėjo.....

VOZINSKAS.

Tai patys vieni padarysime sau „pirmutinį balių“.

Uždangalas (nusilei džia.)

P A B A I G A.

Lietuvio giesme.

I.

Daug ant svieto yra ponų
Ir didžiunų ir karalių,
Ką puikauja savo stonu,
Gavę valdžią ant žmonelių.

Tuszczia jų! tevieszpatauja
Apimti geismu didybės,
Tegul priesų pilis griauja,
Tėsigiria iš narsybės.

Tos garbės įgytos kardu
Man nereikia nei už dyką, —
Asz turiu du brangių vardu:
Lietuvio ir Kataliko.

II.

Augsztu mokslu girias svietas,
— Sznėka apie apszvietimą,
Raszo knygas ir gaziatas,
Tyrintėja prigimimą.

Na, mokslinczius kas gal peikti! —
Te jie dirba, kiek tig gali!...
Triusas jų ne vienam daigte
Gal pakelt ir mūsų szalį.

Bet jei skelbia kas priesz Tiesą, —
Neklausau tokio skelbiko;
Mokslas Kristaus — tatai szviesa
Lietuvio ir Kataliko.

III.

Naujus ginklus nuolat kala
Vokiccziai, anglai, maskoliai
Ir szarvojasi be galo,
Ir kamuojasi iksziolėi.

Tai jie kalnus verczia, knaiso,
Tai lyg kurmiai žemej' lando,
Tai baisias szaudykles taiso,
Tai kalavijus galanda....

Na, ginkluotas prispaudėjas
Tėbijos' lygas plėziko!...
Dievas pats yr' apgynejas
Lietuvio ir Kataliko.

IV.

Didi buriai dykaduonių
Lanko tėviszkę citrinos,
Vėpso prie puikių tėplionių,
Klauso giesmių Palestrinos.

Tu numirsi, brolau mano,
Nepamatęs Rymo dyvų,
Anei rumų Vatikano,
Anei žydinezių alyvų.

Bet neruzyk, nes likimas
Grožio daug ir tau paliko....
Juk bažnyezia — mažas Rymas
Lietuvio ir Kataliko.

V.

Skamba, gaudžia szimteriopos
Gaidos operų garsiųjų
Sostamieszcziuose Europos
Del klausytojų rinktujų.

Bet jiems tų tuszczių giesmelių
Nėra ko mums pavydėti:
Turim mes „Pulkim ant kelių“,
Giedama placziame sviete.

O vargonai jei prie to da

Pritaria graudžiai isztyko, —
Dangus duszioj pasirodo
Lietuvio ir Kataliko.

VI.

Žvaigždes isz blėtos auksinės
Ciesoriai ministrams savo
Kabinėja ant krutinės,
Jei sostui karsztai tarnavo.

Mat, tie zenklai prakilnumo
Rodos jiems labai garbingi....
Mums-gi gana to augsztumo,
Jei esam dori, teisingi.

Nes kas viltį tur danguose,
Niekin žemiszką vainiką....
Bližgalais nesuviliosi
Lietuvio ir Kataliko.

VII.

Žydai nuolat' kruta, eina,
Jieszko pelno kur tik gali:
Tai jie perka, tai jie maino,
Tai szėip nusuka rubleį.

Jie nežiuri, kur teisybė,
Eit kožu keliu mėgina....
Mums brangesnė yr' dorybė
Už didžiausią brangumyną.

Todėl te sau žyd's užgrobes
Laiko svetimą skatiką....
Dievo mylista — tai lobis
Lietuvio ir Kataliko.

VIII.

Ant skriaudos, ant apgavystės,
Ant žmonių-vergų daugumo
Szios pasaulės vieszpatystės
Remia savo galingumą.

Ir be sąžinės, be vėdos
Dievo valių laužo mina:
It girinės gentys ėdas,
Nei ka daro nebežino.

Bet už panaszią piktybę
Daugel sostį jau pranyko....
Meilė Dievo — tai galybė
Lietuvio ir Kataliko.

IX.

Puikus jankiai*) piniguocziui
Aukso maiszais apszirovė,
Turi visoko ik socziai:
Didžius turtus, didžią szlovė....

Mes, nors vargzai ir be graszio;
Bet ant Dievo nerugojami, —
Ariam savo žemę trasziam
Ir nuo priesų ją dabojam;
Ir niekad nenusimingė
Drauge gėsim nuo lupiko
Kalbą — turtą paskutinį
Lietuvio ir Kataliko.
(Isz Lietuviszkos Chrestomatijos).

*) Jankiai-jankė tai yra am. rikiccziai.

S. Jarmulowski,

No. 54 Canal Str., New York, N. Y.

Asz užlaikau BANKA, kurioje galite saugiai pasidėti savo pinigus, tosepost izmatuasi pinigus, visų žemių: AGENTURA visų laivinių kompanijų ir geležkelio tikietų. Saipkortės ir iz Europos. Teipgi siunčiu pinigus į visas dalis svieto ir izduodu vekselius ant visų didžiųjų miestų Europos.

Bankas Europeje,
Hamburge: S. Jarmulowski.
Luebeck: S. Jarmulowski & Co.

**RED HOUSE CLOTHING CO.
Adolph Lewis,**

PARDAVĖJAS Naujų ir naudotų drabužių,
190 Myrtle Avenue,
Tarp Hudson Ave. ir Fleet Pl., Brooklyn, N. Y.
Paranku tenai nuoti, nes galima susiszekėti lietuviszkai.

Lietuviai!

Jūs tankiai reikalaujate sigsti kam į krajų daviernastį ir kitus paliudyjimus; kreipkitės prie manęs, asz tą viską atliksiu kuo geriausiai. Paraszysiu daviernastį ir parupinsiu kon sulio paliudyjimą.

JOHN A. BELIAKOFF,

NOTARY PUBLIC,
227 East 19th Street, New York, N. Y.

LIETUVISZKAS SALIUNAS

J. J. Zimantai-

Užpraszan visus brolius lietuvius pas mus atsilankyti. Mes laikome gerą aly, gardžią arielkelę, visokių vyų ir kitus gerymus, teipgi ir gerą cigartų pas mus galima gauti, o jau apie užkandžius, tai nēr ką nē kalbėti — visada szvieži, o pietus duodam tik už 10 cen. o zapė visados dykai prie stiklo alaus. Užei kit ir persitikrinkit, jog tai labai gera užėiga del kožno vieno pas

J. ir J. Zymantus,

po No. 305 Kent ave, Brooklyn, N. Y.

Stebetina proga!

Vaikams prie miszių suknius izz geriančio kaszm'ro su puiknu pamusalu už

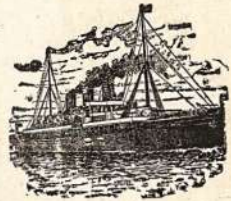
\$3.50

Kanžos 75c, \$1.00, \$1.75.
PLOSZCZIAI \$16.00 ir daugiau.
Kunigiszkos suknius \$12.00 ir augszezianus. Gera visi dile drapanų \$18.00 ir augszezian Paltos extra \$20.00 ir augszezian.

BONNE BROS & CO.

34 Barclay St., New York.

Ant. Grochowskis,

Vienatinė Katalikiszka
LAIVAKORCZIŲ AGENTURA.

del Brooklyn o ir Long Island,
90 GRAND STREET,
netoli Grand ir Houston St. Fero,
Brooklyn, N. Y.

Laivakorčes geriausių kompanijų už kompaniezną prekę. Siunčia pinigus į Europą per randlavą banką. Visoki persiuntimai daina greitai ir toisingai.

AGENTURA GARSINGŲ GIDUOLIU
DR. PETRO GOMOZO IR ALIEJUS.

ZVAIGZDĖS AGENTAI:

- T. Rauliczkis
22 Broad str., Hazleton, Pa.
- Stanislovas Poteliunas.
Plymouth, Pa.
- Povylas Gaizaukas,
24 7th Str., Mahanoy City, Pa.
- Juozas Kasulaitis,
74 Carrol str., Pittston, Pa.
- P. Mikalaucas
25 W. 2nd Str., S. Boston, Mass.
- Antanas Szileika,
Spring Valley, Ill. ir apielinkej.
- M. Szvernickas,
146Roebling Str., Brooklyn, N. Y.
- M. Czeponis,
72 Jubilee Str., New Britain, Conn.
- Mikolas Miszkunas,
8 Belmont ave., Newark, N. J.
- J. Macziulaitis,
165 Ferry Str., Newark, N. J.
- J. Rabikauckas,
328 Plymouth Str., Brooklyn, N. Y.
- Jonas Nutauc,
4424 S. Wood Str., Chicago, Ill.

KELIAUJANTIS AGENTAS

Andrius Mikalauskas,
25 W. 2-nd Str., South Boston, Mass.

Temikit Lietuviai

Sutrumpytas Lietuviszkai-Angliszkas Žodynėlis, sudėtas ir izduotas kun. Petro Saurusaičio, Waterbury'o Conn. klebono.

Yra tai labai naudinga dėl l'etuviių knyga, nes ne vienam atsitikime bus ji lietuviams didele pagelba.

Galima gauti pas patį autorių arba „Žvaigždės" spaustuvėje.

Michael Bershatzky.

RUSKOS IR TURKISZKOS MAUDYNĖS.
Viską užlaikoma czystai. Atskirus kambariai del vyrų ir moterų. Atdara nuo 8:00 ryto iki vakaro.
72 Seigel Street.

Bot. Manhattan and Graham Ave., Brooklyn, N. Y.

GEO. SCHOBER,

Pardavineja visokias mėsas, kaipu tai:
Jautiena, Avincziena, kiauliena, deszras ir teip visokias importavotas ir czionaitines mėsas.
92 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

„Saule"

Vienatinė du-kart nedelinė gazieta iszeinanti Amerike utarnyke ir pėtnyzoje, kasztuoja ant meto \$2.50, j užmarę \$3.50. Kas užmokės \$3.00 tai aplaikys „S." ir „L. V." In užmarę „Saule" ir „Linksmą V." \$4.50. Adresavokite:
D. T. BOCZKAUSKAS,
520-522 South All., Mahanoy City, Pa.

Naujena Naujena!

SKAITYKIT VISI

LIETUVISZKA LENKISZKA APTIEKA.

Apgarsinu savo tautiečiams jog mano Lietuviszkoj Lenkiszkoj Aptiekoj 335 Grand Str., randa-si vi soki vaistai ir žolės vartojamos kaip gydymas Europeje, **trajanka** ir t.t. Teipgi labai pigiai galima gauti specializ-

kas liekarstas nuo visokių ligų kaip tai: nuo užsiszaldimo, plauezių užsidegimo, sunkaus kosnio, džiovos; teipgi nuo romatizmo, kaulių laužimo, kojų traukimo, galvos skaudėjimo, neuralgijos, visokių puezku. Vaistai nuo pilvo skaudėjimo, duduodanti gardumą prie valgio ir daugybė kitokių. Visi tie vaistai yra kuo geriausiai prirengti pagal geriausių Europos ir Amerikos Daktarų receptus ir jau daugybė lygonių jais iszsigydę, labai mažai izduodami ant to pinigų. Visus savo vaistus asz siunčiu pareikalaujusiems per pacztą arba expresų į visą Ameriką. Reikale paraszykite pas mane laiszką o asz rodų suteiksiu jums dovanai.

Mano aptiekoje yra gaunami visoki skuriniai ir elektriszki BANDAŽAI už žemiausią prekę.

M. MAYER

EUROPISZKAS APTIEKORIUS
335 Grand str. BROOKLYN, N. Y.
tarpe Marey ave. ir Havemayr Str.
Telefonas 1342 Williamsburg.

DR. LEO. LANDES,
LIEUVISZKAS DAKTARAS,
124 E. 24 UL., NEW YORK.
Garsingas gydytojas vyriskų ir moteriskų ligų. Mokėsi universitete New York; praktikuojančio ilgonbuciuose Wied niuje, Borlyne, karaliskosje mokykloje Londone, buvo perdėtinis mokslo Lebanon, Halleve, Port Graduate Hospital College ir t. t.

USZTIKRINA ISZGYDYMA

visų slaptų ir paprastų ligų, kaip tai: plaučių, kepenų, skaudėjimą vidurių, galvos, nepomietų, apalimą, skaudulius, žaidas, tūmą, moteriskas ligas ir nevaisingumą. Gydymui nerviskų ligų reikia naudoti elektrikinias prietaisus.

VISOKIAS LIGAS

Iszgydysiu į keles dienas, kaip tai ligas pilvo, uždegimą žarnų, iszdžiuvimą pieno, skaudėjimą lūpų, nosies, akių, ausų, nustojimą pajėgų ir t. t. Iszgydydam užtikrinu kiekvienam atsitiktine. Chronizhas ligas gydan pasekmingai, ir slepemas ligas užiaikau slaptai.

Dr. Leonard Landes,

134 E. 24-th str., cor. Lexington ave.
Offiso valandos: } nuo 9 rito iki 1 popiet
} nuo 5 po pietų iki 8 vak.

Nedėliomis: } nuo 8 iki 10:30 ryto ir
} nuo 2 iki 5 val. po piet.

RODA PER GROMATA DYKAL.

Užpraszydami gyduoles prisiųskit \$1.00.
Jeigu sergi tai paraszyk kiek turi metų, kiek sveri ir apraszyk savo ligą, o asz prisiųsiu gyduoles kurioms iszsigy-
jasi.

CAECILIA HALL,
GEO. SCMDT, PROPRIETOR.

Užlaiko visokius gėrymus, kaipo tai:
VYNA, SZNAFSA IR ALU.
No. 101 & 103 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

Teipgi yra puiki salė dėl mitingų, vesen-
lijų ir teip visožų susirinkimų.
Czlon Szv. Juozapo ir szv. Kazimiero draugystės laiko czlon savo susirinkim-
mus.

„KATALIKAS“

Lietuviszkas Sanvai-
tinis laikrasztis.

Iszeina Chicago, Ill.

Kasztuoia ant me-
tu \$1.50.

Norinti uzsiraszyt. tu
ri adresuoti:

Katalikas Publishing Co.,
3222 Auburn Avs.,
Chicago, Ill.

Senas Daktaras Smith

Seniausias seniai zinomas specialistas.

Asz gvarantuoju iszgydymą užnuodyjimo kraujo, skuros isz-
berimą, spuogų, skaudulių, skaudanczius
gerklės, liežuivio, burnos ir nosies. Ro-
nuotas kojas, skausmą nugaroje, skausmą galvos, gelimą kaulų, skau-
dėjimą krutinės, skaudėjimą vidurių, nesumalimą pilvo, užpavietrijimą,
hemoroda, sauggėją, szirdies ligas, plaučių ligas, užsiszaldymą, dusulį
ir džiova.

Asz turiu visko kas dėl gydymo reikalinga: liekarstas ir in-
strumentus ir per ilgiausią tyrinėjimą da-
siekiu didžios praktikos. Daugel žmonių
ateina pas mane, idant juos iszszgaminavocziui ir savo pagirtina meto-
da gydineziui, kurie pirmiaus gydėsi pas daktarus, garsinancaziuosius
gubeis daktarais.

Saugokites nuo tokių žmonių, agentų, drangvsczių, už dyką
duodanczių receptų, diržų su elektra ir apgavingų
patentavų giduolių.

Kreipkites visi isz pirmo pas seną daktarą Smith, jis yra se-
niausias ir goriansis, o užvedysit laiko, pini-
gų ir skausmų. Gvarantavoja greitai ir pigų iszgy-
dymą. Rodas duoda už dyką. Liekarstos 50 centų.

Neužmirskit adriso:

136 E. 18th Str..

New York, N. Y.

BENZIGER BROTHERS

36 38 B Barclay st.,
NEW YORK, N. Y.

Iszdi rbėjai
KARUNU,
VELIAVU,
ir yvairiansių
ŽENKLELIU
Teipgi specia-
liskai darome
szilkinius ir
auksinius **ISZ-**
SIUVIMUS.

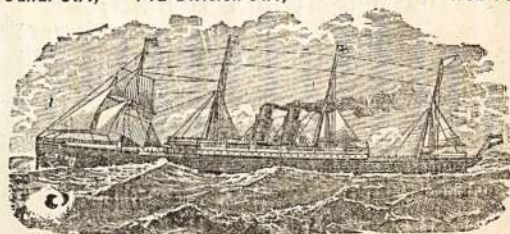
Ant pareikalavimo visados prisiunsime prabas ir tavoru
prekes, teipogi ir didelį ilustravota katalogą prisiųsime už
yka. Raszyk ant adreso:

Benziger Brothers,
36 & 38 BARCLAY STR., NEW YORK, N. Y.

MAX KOBRE
Lietuviszka Banka

40 Canal Str., — 142 Division Str.,

New York.

Prieteliai! duodu jums žinią, kad mes įarduodam Szifkortes ant visų
greicziusių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini-
jų, North German Lloyd Bremeno; Hamburg American Line Hambur-
go; Red Star Line Antverpo ir Netherlands Line Roterdamo. Siun-
cziamė pinigus, kuriuos jusų prieteliai geuna į 15 dienų. Musų kanto-
roje galite susiszekėti lietuviszkai ir lenkiszkai. Atekite ir persiliu-
dykite, kad mes per 25 metus su kožu apsiėjome teisingai. Teipogi
parduodam tikietus ant visų geležinkelų Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinot kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mo-
kam po 3½ procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių
ir virszaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti
ir iszimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų ir nuo 4 iki 8 va-
landai vakare,

NAUJAI INTAISYTA

„ZVAIGZDES”

★ SPAUSTUVE ★

Atlieka visokius drukoriszkus darbus gerai, pigiai ir greitai:

DRUKUOJA KNYGAS, CIRKULIORIUS, KONSTITUCIJAS DEL DRAUGYSCZIU, GROMATAS, VISITING, BUSINESS CARDS IR

VISUS KITUS DRUKORISZKUS DARBUS.

Kas darba paves, nesigraudys.

★ ★ ★

SPAUSTUVE YRA PO NUMARU

94 GRAND st.,
BROOKLYN, N. Y.

Sveikata! -- Ilgas Gyvenimas!

Teip visi sako, kurie perka valgius nuo **J. Krauczeliuno**. Jo sztoras visada yra pripildytas szvieziais tavorais, kuriucs pardavineja daug pigiau kaip kiti. Uzczedyk pinigus ir sudrukuj savo sveikata pirkdamas valgius pas

J. Krauczeliuna,

118 GRAND STR.,

BROOKLYN, N. Y.

JAMES J. MCGINTY

LAIOTOJAS LAVONU IR BALSAMAVOTOJAS
PRIE LIETUVISZKOS PARAPIJOS BROOKLYNE.

Laidoja ant visokių kapinių.

PARSAMDO KARIETAS ANT SZERMENU, VESELIJU IR KITUOSE REIKALUOSE LABAI PIGIAL.

Gyvenimas ir kancelarija po No. 72 South 2-nd Str.
Stonia po No. 76 South 1-st Str., Brooklyn, N. Y.

Stonia atdara diena ir nakti.

Telefonas 559 Williamsburgh.

FR. PUSTET & CO.

Atlikti visokius drukoriszkus darbus del szvento Tevo ir szv.

Ritu Kongregacijos.

Iszduoda ir parduoda knygas visokiose kalbose, kaip tai: lotyniszkoje, prancuziszkoje, angliszkoje, vokiszkoje, lenkiszkoje, lietuviszkoje ir kitose.

Dirba pas save ir pargabena isz uzmarės visokius baznytinius daiktus kaip tai: arnotus, kopas, kielikus, liktorius, szventuju stovyklas ir t. t.

Teipgi parduoda Szkaplierius, Razanezius, ignoselius ir visokius szventuju pavekslus.

Visus daiktus laiko ko geriausius, o parduoda ko pigiausia.

52 Barclay str.
New York.

TELEPHONE 4548 COTLAND.

Turi didellus sklodus, Ryme, Ratisbonoje, Cincinnati ir New York'e.

SLAPTYBE!

Skaityk szita su atyda ir gerai atsimink.

Zmogus nuolatai yra spaudziamas visokių ligų; gal szita ar kita sanvaitę reikalauti mano pagalbos, kaip specialisto. Asz per daugeli metų užiėmian gydymu vien tik vyriszkių ligų, nežiurint isz kokios priezasties ir kada jos kilo. Kaip tai: Abelna silpnuma, ligas gautas per iszdykima jaunystėje, negerus sapnus, užnuodyjima kraujo (pradzioja arba ir isisenejus), iszbėrimą szaszais ir kitokius visokius prietikius. Apie ligą, ypacz sunkia, neatboti yra neiszmanimu. Visi, kurie kokia liga sergate, kad jus kiti daktarai butu apszaukę net už neiszgydomus, netrotykit vilties, bet kreipkitės prie manęs, asz jus iszgydysiu. Tiktai nelankite ilgai ir nesinuodinkite su visokioms liekarstom. Teip gi neiszczkokite pagalbos pas nesuprantanezius aptiekorius, bet kreipkitės tiesiog pas mane. Nesibijok! atėik, o busi iszgydytas per seną Daktarą BRYAN.

Pasarga. Nemėginkit gydytis patys per save, nes tai yra pa vojinga. Uzczedyk pinigus, laika ir sveikata tuojaus įszczkodamas mano pagalbos.

PERŽIUREJIMAS UŽ DYKA.

Netrukdyk laiko mėginimais. Asz gydan greitai ir už mažą mokestį.

Sianas Daktaras Bryan,

249 East 21st Str., kampas 2nd ave.,

New York City.

KNYGOS

gaunamos „ŽVAIGŽDĖS“
Spaustuviėje.

- Basanavicius Dr. J. Medega mūsų tautiškai vaistinkystai. Shenandoah, Pa. 1898 m. pusl. 38 su 2 autoriaus paveikslais 40 c.
- Lietuviškai Trakiszkos studijos. Shenandoah, Pa. 1898 m. pusl. 123..... 60
- Lietuviškos pasakos pusl. 192 pasakų 200.....1,50
- Bernatavicius. Pajauta Lizdeikos duktė, arba Lietuva XIV szimt. metyje. Istoriszka apysaka. knyga I Shenandoah, Pa. 1898 m. pusl. 155..... 60
- Kun. A. Burbos Prozaizski rasztai. Labai gražios apysakelės. Naujas perspaudimas. Shenandoah, Pa. 1900 m. pusl. 156..... 80
- Dzukiszkos dainos Traku paviete užrašytos..... 75
- Kristijonas Donelaitis. Rasztai. Keturi meto laikai. Shenandoah, Pa. 1897 m. pusl. 134 40
- Katalikų Bažnyčia ir mokslas pagal prof. Zahna..... 20
- Ir Jonas Lietuviški dainiai pradžioje XIX szmtmečio. Kliniszka tautiszkas periodas. Shenandoah, Pa. 1988 m. psl. 53 40
- Medega Simano Daukanto biografijai. Su 14 paveikslėliu, Shenandoah, Pa. 1898 m. pusl. 128 prekė..... 1,00
- Milukas kun. A. Rankvedis Senoviszkos Istorijos pagal Fisherį T. Gazeau ir kitus. Knyga I Rytu szaly su 14 paveikslėliu. Shenandoah, Pa. 1898 m. 50
- Rankvedis Senoviszkos Istorijos. Knyga II pagal Fisherį ir kitus su paveikslėliais, Shenandoah, Pa. 1898 m. prekė..... 40
- Lietuviškas Albumas. Dalis I. Paveikslai istoriszki vietų ir kitokių. Ir paveikslai lietuviszkų naminių iriszdabijų. Shenandoah, Pa. 1900 m. prekė..... 50
- Neris P. Populiariskas rankvedis Fizikos, su iliustracijoms. Shenandoah, Pa. 1899 m. pusl. 102 prekė..... 75
- Radzeviciūtė M. Anima Vilis, Apysaka. Lietuviškai vertė Jonas Montvila. Shenandoah, Pa. 1898 m. pusl. 169 prekė..... 75
- Sienkievicius H. Tvanas. Vertė K. A. K. dalis I. Shenandoah, Pa. 1900 m. pusl. 178..... 80
- Tvanas. Dalis II. Shenandoah. Pa. 1900 m. pusl 194. Puikiausia apysaka lietuviszkoje kalb. I, 00
- Duonos įieszkotojai. Lietuviškai iszguldė V. Stagaras. Shenandoah, Pa. 1897 m. pusl. 82. 85
- Cehmidt. Valdimieras apysaka.

- Lietuviškai iszguldė kun. A. Milukas. Shenandoah, Pa. 1901 m. prekė..... 25
- Pabrieža kun. A. Botanika, arba taisylius augumimis. Shenandoah, Pa. 1900 m. pusl. 166 1,00
- Valancziuskaus. vysk. M. Lemaičių Vyskupystė. Antra laida. Shenandoah, Pa. pusl. 247 1,00
- Du broliai. Atsitikimas isz paskutinės Turky su Maskolais karės. Vertė A. J. J. K. 1897 m. Shenandoah, Pa. pusl. 12..... 3
- Kankinimas Katalikų Lietuvoje abelnai ir Kražiuose. Dėl Lietuvišzko teatro. Paraszė Akmeinis. Plymouth, Pa. 1893 m. pusl. 39 prekė..... 20
- Padėjimas Lietuvių tautos Rusų vjospatystėje. Rusiszkoj kalboj prekė..... 1,00
- Stacijos arba Kryžiaus kelias parengta kun. A. Burbos. Plymouth'o, Pa. klebono. 1897 m. prekė..... 10
- Antanukas. Apysaka B. Pruso. Isz lenkiszko vertė Selimas. ir K. Moygio ir kon. Pabrezos laiszkai pas S. Daukanti. Shenandoah, Pa. 1897 m. prekė..... 15
- Paskutinės Misijos. Isz lenkiszko Shenandoah, Pa. 1897 m. pusl. 45 prekė..... 20
- Lietuviškos Kanklės. Shenandoah Pa. 1897 m. prekė..... 5
- Kun. A. Toterius. Pamokslai gerų žmonių. Shenandoah, Pa. 1900 pusl. 95 prekė..... 60
- Ant geresnės popieros..... 75
- Lietuviškas Albumas I laida Shenandoah, Pa. 1898 m. 50
- Albumo II ir III laidaprek. 1,00
- Abdarytus kasztuoja 1,25
- Kun. Burbos. Prozaizski rasztai Tomas II 50c.
- Ta pati knyga ant geresnės popieros kasztuoja 60c.
- Katalikų Bažnyčia ir mokslas antra laida kasztuoja tik 15c.
- Kun. P. Saurusaitis. Lietuviškai angliszkas žodinelis 75c.
- Angliskai lietuviszkas žodinelis kasztuoja 50c.
- Trumpi atsakimai ant užmetinėjiprieš Rėligiją 20c.
- Dogmatas apie Pragarą 15c.
- Paslapcziai Gyvojo Ražaneziaus 25
- Juokų kngetė kasztuoja 25c.
- Izguldėtas Lioretaniszkos Litaniijos kasztuoja 30c.
- Istorija Szventa, Seno ir Naujo įstatimo kasztuoja 50c.

Lietuviszka Krautuve visokių siuvamu Maszinu.

Parduodu naujas ir antru ranku siuvas maszinas. Teipgi užlaikau visokius reikalingus daiktus prie siuvamu maszinų ir taisau.

Žmonės vra persitikrėng apie gerumą mano maszinų nes 20 metų kaip tuomi užsiimu.

J. Matuleviczia,
256 Grand str.
BROOKLYN, N. Y.

Tikrai gryna altoriaus Vyna — GAUSITE PAS — BARNSTON Tea Co 6 BARCLAY STR. New York'e. Importuoja ie rusiszka arbata, kava ir visoki vyna.

PALACE HALL, HENRY GERREN Prop.

89 - 93 GRAND STR., B'klyn, N. Y. Svetainė parsamdoma dėl veselijų, balių, koncertų ir t. t. Gėrymai geriausi ir už pigiausių prekė.

Mateuszcas Videika Lietuviszkas darbo agentas.

Kas nor gauti gerą darbą, tugal kreipiiasi prie manęs. Apart to turiu puikią didelę salę vadinamą „Washington Hall“ dėl teatro, vestuviu, baliu ir šezip pasilinksminimui. Apie gėrymus horeik nei sakyti, nes visi žino ju gerumą.

M. VIDEIKA
154 Clinton ave. arti Claremont av.
MASPETH, L. J.

AR ESİ KURCZIAS??
Visi kurtiniai ir suokos girėdėjimas dabar yra iszgydomi su pagalba naujų mūsų iszradimų. Tik suozialis gimė negali but iszgydyti! UZIMAI GALVOJ VEDIKAI PRASZALINAMI. Apraszik savo ligą. Iszgeraminavimas ir roda dykai. Gal patsy namie iszsigydyti suviali mažals kasztais

Dr. Dalton Aural Institute, 596 LaSalle av. Chicago, Ill.

Daktaras isz Lietuvos!

Dr. Med. Leon Cherurg
52 ELDRIDGE Str. New York.

Tarp Canal ir Hester ulyczių,
OFISO VALANDOS:
Nuo 8 iki 10 isz ryto
Nuo 2 iki 3 po pietu
Nuo 6 iki 8 vakaru
Telephone 3997 Spring.

Vyrai, neturinti gana pinigų iszsiplrkti szipkortes, gali už labai pigią prekė nuvažiuoti į BREMA ir HAMBURGA per 8 dienas.

Raszik ar atsizauk! Columbia Shipping Office, 158 Suffolk Str. New York, N. Y.

Jurgio Hoffmano Aptieka 103 Grand str. Brooklyn, N. Y.

(Tik jo iszleđziamas). Pats padarytojas ir laikytojas trejankos ant visos Amerikos, padaryta isz penkes deszims dviejų visokių auguliu ir žoliu, kokios tik randasi ant žemės. Parduoda retaliszka, svarų už viena dolerį, ir teipgi parduoda ketvirtą dalį svaro už 25 centus už paka, ir pardavineja laikytojams trejankos, kiek katras reikalauja, deszims svarų už \$6.00.

Visudos yra ant rankos, ir laikyti pagal senoviszka ir europiejszka madą, aptiekioj raudasi, kaip tai herbn, žolių ir teip toliaus. Kas tik reikalaujate virsz mienų giduolių, galite siusti pinigus per Money Order, o asz jum prisisiu per expresą reikalingu daiktus. Hoffmano Reumatizmo gyduloė \$2,00, tikras iszgidinimas; Hoffmano planczių gydulkruopės dėl kraujo, dvideszims viena gidulkruopė į dėžutę už 15 centų. Hoffmano kosulio maizimas 25 centai.

GERIAUSIA UZEIGA! PAS Petra Draugeli

Užlaiko geriausius trunkus, cigarus ir užkandžius, teipgi suteikia geras rodas visokiuose reikaluose dėl savo tautiecių.
73 Grand str. BROOKLYN, N. Y. Visi pas savo tautietį!!

PUIKIAUSIA UZEIGA PAS A. W. Zaluaeka ir J. ALMONAITI.

Užlaiko geriausius gerymus, cigarus ir užkandžius, ir visame suteikia geras rodas. Teipgi randasi Puolėbels del paslink-smilino,
116 Grand St., Brooklyn, N. Y. Visi pas savo tautiecius!

Ar nori uzczediti pinigų?

Jeigu nori, tai nusiduok pas

JOHN J. Gorman's ESTABLISHED 1857

Juk yra vertu sulyginti prekes, kures moka'e ir tavora už jas gaunate su prekėmis, kurias užmokėtumete pas mus ir kur kitur. Atsilankykite pas mus, o pamatykite, kad teisybę kalbame. Mes visko laikome, kas tik prie apdaro reikalinga, ir szeitoj dalij miesto pas mus rasite didžiausią yvairumą ir yra isz ko pasirinkti. Mes nepaprastai daug parduodame vyriszkų apatinių drapanų ir kitų aprėdalu, tėjgi visokių naminių papuoszių ir įvairiausių valgomų daiktų už labai pigias prekes. Parduodant labai daug kavos ir arbatos, nereikalaujame imti dideles prekes, o da prie kiekvieno valgomo daikto mes duodame gražias dovanas, o prie kavos ir arbatos mes du-syk tiek duodame dovanų.

Mūsų sztoras buna atdaras Subatomis ir Panedelio vakarais, kitais g vakarais uždarytas, nes mes žinome, jog mūsų darbininkai reikalauja atilsio.

Ar jus ne teip mislinate?

Užtat jei reikalaujate ką pirkti, tai ateikite ir pamėginkite, o užtikrinam, kad savo žygio nesigailėsite, o jeigu ant galo ir nieko nepirkumete, tai nieko nekens, ir mes su ju mis kuograziausiai apsiešime ir geriausiai pataraušime.

Ne pamirškite vardo bei numerio:

JOHN J. GORMAN,

229-235 Grand Str.,

Brooklyn, N. Y.

SIUTAI! SIUTAI! SIUTAI!

Geriausi visokių kaino siu geriausias matarijos, druskės tai daug pigesnės, o kaip pas kitus. Pabandyk sykį pas mus, o per- tai, naujausias mados, geriausias pasiuvinimas, o ką kaip pas kitus. Pabandyk sykį pas mus, o per- sitikrįsi apie mus sztora.

Skaityk! Skaityk! Skaityk!

O perskaitytes neužmiršk, kad jeigu pas mus užsisteliuosi siuta, tai jis tiks teip kaip apgijęs deito, kad mus kriateuziai moka dirbt gerai ir greit. Ateik, o ne-igrandjisi. Pas mus gausi drapanų kokių tik nori. Neužmirsz vietą ir numerą

LEWIS Bro's,

48 Grand Str.,

Brooklyn, N. Y.

S. GINSBURG,

PARDAVINETOJAS LAIKRODELIU, IR TEIP VISOKIU AUKSINIU IR SIDABRINIU DAIGTU. PATAISYMAI UŽ ŽEMIAUSIAS PREKES. TEIPGI PUIKIU AUKSINIU IR SIDABRINIU LAIKRODELIU IR LENCILUGELIU. SIENINIU LAIKRODZIU SKAMBINAMI LAIKRODZIAI NUO 60c. AUGSZTYN.

51 Grand Street,

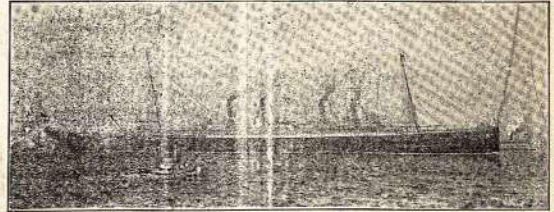
Brooklyn, N. Y.

BISCHOFFS-BANKING-HOUSE

uždėta 1848 mete

Name Staats-Zeitung, prie užvažiavimo ant Brooklyno tilto, New-York

Siunziami pinigūs į visa dalis svieto pigel, saugel ir greitai

ISZDUODAME SZIPKORTES IN EUROPA IR ISZ EUROPOS. Bankoje savo visados laikome daugybe pinigų del iszmainymo, kaipu tai:

Maskolijos rublių, Vokietijos markių, Austrijos guldenų ir t. t.

DABARTINE PREKE SZIPKORCZIU:

Isz New Yorko į Bremą ant Expresso	\$33.00, ant reguliariszko	\$30.00
„ „ „ į Hamburgą ant Expresso	\$33.00, ant regul.	\$30.00
„ „ „ į Antverpą	\$28.00, ir į Rotterdamą	\$28.00
Isz Bremo į New Yorką ant Expresso	\$38.50, ant reguliar.	\$36.50
„ „ „ „ „ „ „ „	\$39.50, „ „	\$35.00
„ „ „ „ „ „ „ „	\$31.00, isz Rotterdamo	\$21.50

Dabar siunziam pinigūs tiesiog į namus.

100 rublių už	\$52.50,	50 rublių už	\$26.50,	30 rublių už	\$16.00
25 „ „	\$13.28	20 „ „	\$10.75,	15 „ „	\$8.13
10 „ „	\$5.50,	5 „ „	\$2.88		

Dėl artusės žiulos raszyk į

Bischoffs Banking House.

2 Centre str. (Staats Zeitung Building, New-York)

Nėdėlioje Banka atvira nuo 10 iki 12 rai.

LIETU VISZKA APTEIKA IR BROOKLYNO PACZTA, (S. S. No. 23.)

Pilna visokių aptiekoriszku tavoru. Turi visokiu Europiszku ir Amerik-niszku gyduoliu, kaip tai teisingiausia lietuviszką TRAJANKA ir teip visokiu žoliu, szaknu — koku ant svieto randasi ir nuo visokiu ligu.

Aptekoj visada galima szankt daktara uz dyka.

Atsiszaukentiems per gromatą apraszantiems savo ligą duoda rodas ir prisiuoneza gyduoles per paczta arba expressą. Aptekoj galima susikalbēt lietuviszkai, lenkisz-kai, rusisz-kai, vokisz-kai, anglisz-kai ir visokiom kalbom. Receptus sudedam nuo visokiu daktaru Ameriniszku ir Europisz-zan.

Money Orders ir registravotas gromatas galite siust isz czionais.

64 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Carl A. Buchbinder,

TELEPHONE CALL 1426 WILLIAMSBURGH.